ငံရိုးကျေးရွာ

ဒီမောဆိုးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ငံရိုးကျေးရွာ၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၄

ငံရိုးကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ် ၆

အပိုင်း (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် ၇

(၁) နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၇

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၉

(က) တည်နေရာ၊ မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၉

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ ၁၂

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမှီရယူမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ ၁၅

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၈

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၀

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၂
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၃၀

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၃၂
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း နှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၄
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံချက် ဇယားများ ၃၇

(၁) ရွာ၏ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား (၁) လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား (၂) လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား (၅) ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ
ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

(၂) လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဇရိယာ
ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ
ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာ နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား (၂၃) ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ
ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား (၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှု နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ
ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၇၂

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၇၈

ဇယား (၄၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ကိုးကားစာရင်း ၈၆

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၈၇

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ပုံစံ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ မှုံပြာကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် လွိုင်ကော်မြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ် ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံး ပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်း အချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီး ဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ နားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့်အချက်အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ်မူတည်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါ မည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရ

ဌာနများ၏ အကြံပြုချက်များ၊ ကယားပြည်နယ်အဆင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ် သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည် ပါသည်။

ဤစီမံချက်တွင် အပိုင်း(၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ငံရိုးကျေးရွာ

ဒီမောဆိုးမြို့နယ်

ငံရိုးကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၁-၃ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်ထည် ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိ ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုး ဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ အနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ

အဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေး ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များ အတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရရှိနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာ အခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏

စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုအပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတု နှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ပထဝီဝင်အနေအထားအရ ကယားပြည်နယ်သည် မြန်မာပြည်၏ အရှေ့တောင်ဘက် အကျဆုံး ပြည်နယ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်ပြီး ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ပေ ၂၀၀၀ ကျော်တွင်ရှိပြီး မြောက်ဘက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်၊ အရှေ့ဘက်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တောင်ဘက်တွင် ကရင်ပြည်နယ်၊ အနောက်ဘက်တွင် မန္တလေးတိုင်းတို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်းဆက်စပ်နေသော ဒေသတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ဒီမောဆိုးမြို့သည် ကယားပြည်နယ်ကြီး၏ အလယ်ပိုင်းတွင်တည်ရှိပြီး လွိုင်ကော်မြို့နှင့် ထိစပ်လျက်ရှိပြီး (နေပြည်တော်၊ လွိုင်ကော်)၊ (တောင်ကြီး/အောင်ပန်း၊ လွိုင်ကော်) ကားလမ်းမကြီးနှင့် ဆက်သွယ်ထားပါသည်။

ငံရိုးကျေးရွာသည် ဒေါကလော်ဒူကျေးရွာအုပ်စုတွင်ပါဝင်ပြီး ကယားပြည်နယ်မြို့တော် လွိုင်ကော်မြို့မှ (၁၆) ကီလိုမီတာနှင့် ဒီမောဆိုးမြို့မှ (၆) ကီလိုမီတာ ကွာဝေးပါသည်။ ဒီမောဆိုးမြို့နယ်၏ (၂၀၁၄) ခုနှစ်အတွင်း မိုးရွာ ရက် ပေါင်း (၁၃၉) ရက် နှင့် မိုးရေချိန်မှာ (၂၀၇.၁၃) လက်မ အထိ ဖြစ်ပါသည်။

ဒီမောဆိုးမြို့နယ်သည် ဒွေးမယနော်ကန်တော် ခုနစ်ဆင့်၊ ငွေတောင်ဆည်တို့နှင့် နီးပြီး မြေပြန့်လယ်ယာများ ပါဝင်သော ဒေသတစ်ခုလည်းဖြစ်ပါသည်။ ဒေါ်တံငူးကျေးရွာသည် ပထဝီဝင် အနေအထားအရ မြေပြန့်အနေအထားတွင် တည်ရှိပါသည်။ ဒီမောဆိုးနှင့် ကျောက်ခင်းလမ်းဖြင့် ဆက်သွယ်ထားပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အသင့်အတင့်ကောင်းသည်။ ဒေါ်တံငူးကျေးရွာ၏ အဓိအသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးလုပ်ငန်း နှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဒီမောဆိုးမြို့နယ်သည် သဘာဝသယံဇာတနှင့် ပတ်သက်၍ အနည်းငယ်ထွက်ရှိသော ဒေသဖြစ်သည်။ ငံရိုး ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာအနီး ကျောက်တောင်မှ ဂဝံကျောက်များ လွယ်ကူစွာ တူးနိုင်သည်။ ရွာပတ်လည်တောင်မှ ငှက်မျိုးစုံ၊ ယုန်၊ တောကြောင်၊ ခါ ၊ ငုံး၊ တောကြက်၊ ချိုး၊ ကြက်တူရွေး၊ ခို၊ မျောက်၊ မျှစ်၊ ဝါးနှင့် ဆေးဖက် ဝင်အပင်များ၊ ဟင်းသီး/ရွက်များ လွယ်ကူစွာဖြင့် ရရှိနိုင်သည်။ တိရိစ္ဆာန်များရှားပါးလာသည်။ လက်လှမ်းမီနိုင်မှု တဖြည်းဖြည်း ခက်လာသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ငံရိုးကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၆၇ အိမ်နှင့် လူဦးရေပေါင်း (၃၈၉) ဦး (ကျား ၁၉၈+ မ ၁၉၁) ဦး ရှိသည်။ လူဦးရေထူထပ်မှုမှာ တအိမ်ထောင် ပျမ်းမျှ (၅.၈) ဖြစ်ပြီး မိသားစု ပျမ်းမျှလူဦးရေ အနည်းငယ်နည်းသည်ကို တွေ့ရပါ သည်။ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာ ၂၃၅ ဦး (၆၀.၄%)

ရှိပြီး မှီခိုသူဦးရေမှာ ၁၅၄ (၃၉.၆%) ရှိသည်။ အမျိုးသမီးအလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာလည်း အမျိုးသားလူဦးရေထက် ၉ ဦး (၃.၈%) ပိုများသည်ကို တွေ့ ရသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆုံးဖြတ်သော ဓနဥစ္စာအဆင့်အနေအထား အရ ဆင်းရဲနှင့် ဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စုမှာ စုစုပေါင်း (၄၁) အိမ် (၆၁.၂%) ရှိသဖြင့် အများစုမှာ ဆင်းရဲသားများ ဖြစ်ကြသည်။ ကျန် ၂၆ အိမ် (၃၈.၈%) မှာ အဆင်ပြေနှင့် အလယ်အလတ်တန်းစား မိသားစုများဖြစ်သည်။ ဓနဥစ္စာအဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် တနှစ်ဝင်ငွေမှာ အရေးပါသည်ကို တွေ့ရသည်။ အဆင်ပြေသော မိသားစုများမှာ လယ်မြေ အနည်းဆုံး ၄ ဧကအထက်နှင့် တနှစ်ဝင်ငွေ သိန်း (၄၀) အထက်ရှိသော်လည်း ဆင်းရဲဆုံး မိသားစုများမှာ စိုက်ပျိုးမြေမရှိ၊ ပုံမှန် ဝင်ငွေမရှိကြပါ။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံသူများမှာ ကျပန်းသမားမြေယာမဲ့နှင့် တောင်သူငယ်များဖြစ်သည်။ ကျေးရွာမိသားစု၏ ၆၅ အိမ်ထောင်စု ၉၇% မှာ ၃ လအောက် ဝမ်းစာ ဖူလုံသူများမှာ ကျပန်းသမားမြေယာမဲ့နှင့် တောင်သူငယ်များဖြစ်သည်။ ကျေးရွာမိသားစု၏ ၆၅ အိမ်ထောင်စု ၉၇% မှာ ကျန်လအကြွေးယူ လုပ်အားခကြိုတင်ရောင်းချခြင်းဖြင့်ပြန်ဆပ်ကြ၊ ဖြေရှင်းကြသည်။ နေ့စား လုပ်အားခဖြင့်ဂယ်စားကြပြီး တရက်စာ စားသောက်ကြသည်။ နပ်မှန်အောင်စားသုံးကြပြီး ထမင်းကိုသာ လျှော့စားကြသည်။ လုပ်ခဖြင့် ရသလောက်ဂယ်ပြီး မျှစားကြသည်။ လုပ်အားကိုကြို ရောင်းပြီး ဆန်ဖြင့် လဲလှယ် စားသုံးကြသည်။ တနှစ်စာ ဝမ်းစာဖူလုံသူ (၂) အိမ်သာရှိသည်။

လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ၊ မြေယာမဲ့များ၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူများ၊ ကျပန်းများသည် ပုံမှန်အလုပ်နှင့် ပုံမှန်ဝင်ငွေမရကြသောကြောင့် ထိခိုက်လွယ်ဆုံးမိသားစု၊ အုပ်စုများဖြစ်သည်။ သစ်တောကိစ္စပြဿနာ၊ လူနည်းစုပြဿနာ၊ ဒေသတွင်းပဋိပက္ခပြဿနာ၊ နယ်စပ်မြေနေရာလုမှု ပြဿနာ၊ ရွှေ့ပြောင်း သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြရသဖြင့် အန္တရာယ်ရှိမှု အခြေအနေများမြင့်သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ငံရိုးကျေးရွာသည် ဝမ်းရောဂါ၊ ယားနာ၊ တုတ်ကွေး၊ ငှက်ဖျား၊ မီးယပ်၊ လေးဖက်နာ၊ တီဘီ၊ ထုံနာ၊ ကျင်နာ၊ကိုက်ခဲရောဂါများအဖြစ်များနေပါသည်။ ဝမ်းရောဂါနှင့် ယားနာဖြစ်ပွားမှု အဖြစ်များသည် ရေသန့်ရှင်းမှုမရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ကျသားဖွါးဆရာမ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းရှိသော်လည်း (၃) လ၊ (၆) လကြာမှ တစ်ကြိမ်သာ ရွာသို့လာသည်။ မီးဖွားလျင် လက်သည်နှင့် မီးဖွားရသည်။ ကာကွယ်ဆေးကို ကွိုင်ငံရွာ (၃.၂) ကီလိုမီတာခန့် အကွာအဝေးတွင် သွားထိုးရသည်။ ဆေးရုံမှာ ဒီမောဆိုးသို့ ၉.၆ ကီလိုမီတာ၊ လွိုင်ကော်သို့ ၂၅.၆ ကီလိုမီတာဝေးသည်။ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှု၊ လက် လှမ်းမီမှု အားနည်းသည်။ လက်ရှိ အဆောက်အဦးမှာ (၁၈×၁၂×၇.၅) ပေ အရွယ် ပျဉ်ခင်း၊ ပျဉ်ကာ၊ သွပ်မိုးဖြစ်ပြီး ပျက်စီးနေသည်။ အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက ဒီမောဆိုးသို့ သွားကြသည်။ တခါတရံ လွိုင်ကော်သို့ သွားရောက် ဆေးကုကြရသည်။ ငံရိုးကျေးရွာတွင် သောက်ရေအဖြစ် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် တောင်စလင်းရေကုသိုလ်မှ ဂါလံ (၃၀၀၀) ရေကန်တကန်၊

၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ယူနီဆက်မှ ဂါလံ (၃၀၀၀) ရေကန်တကန်၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ကဲမြန်မာ စီမံကိန်းမှ ဂါလံ (၆၀၀၀) ရေကန် (၃) ကန်၊ ဂါလံ (၃၀၀၀) ရေကန် (၂) ကန်၊ ဂါလံ (၆၀၀၀) ရေကန် နွေရာသီတွင် သုံးရသည်။

၂။ ၂၀၁၀ – ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ကဲမြန်မာမှ (၂.၅) မိုင် အကွာအဝေး ရွာ၏ အ နောက်တောင် ကျောက်ကြားစိမ့်စမ်းရေသွယ် လုပ်ငန်းကို ၂ လက္မ ပိုက်ဖြင့် ရေငုတ် (၈) ငုတ်ဆောက်လုပ်ပေးထား သော်လည်း ရေထွက်မကောင်းသဖြင့် ရေမရတော့ပါ။

၃။ ရေစု၊ ရေဖမ်းသော်လည်း ကန်သုံးမရပါ။ နွေ၊ ဆောင်းရာသီတွင် ရေရှားသည်။ ငွေတောင် ချောင်းမှ ရေကို အသုံးပြုရပြီး (၂) မိုင်ဝေးသည်။ လူ၊ လယ်၊ တိရိစ္ဆာန်စုပေါင်းသုံးသဖြင့် သန့်ရှင်းမှု မရှိပါ။ ယင်လုံအိမ်သာ တရွာလုံး (၆၂) အိမ်မှ အသုံးပြုကြသည်။ လက်ရှိ ယင်လုံအိမ်သာ (၆၂) အိမ်အနက် (၃၇) လုံးသာ ကောင်းပြီး ကျန် (၂၅) လုံးမှာ ပျက်စီးနေပြီး ယင်လုံမှု မရှိတော့ပါ။ (၅) အိမ်မှာ အိမ်ထောင်ခွဲများ ဖြစ်ပြီး စုပေါင်း သုံးနေ ကြသည်။

(ဇ) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ငံရိုးကျေးရွာတွင် ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး ပြီးဆုံးသူ (၁) ဦး၊ မူလ တန်း(၁၁၁) ဦး၊ အလယ်တန်း (၆၇) ဦး၊ အထက်တန်း (၃၀) ဦး၊ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရ (၁၇) ဦး ရှိပါ သည်။ လက်ရှိ တွင် တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူ ၁၃ ဦးရှိပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အားရကျေနပ်စရာ ဖြစ်ပါ သည်။

ကျေးရွာ၏ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အဓိက ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများမှာ အစိုးရဝန်ထမ်း၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ အိမ်ဈေး ဆိုင်နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများ စသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

ငံရိုးကျေးရွာတွင် အမျိုးသားဦးရေ ၁၉၈ ဦးနှင် အမျိုးသမီးဦးရေမှာ ၁၉၁ ဦးရှိသည်။ အမျိုးသမီးလုပ်သားဦးရေမှာ အမျိုးသားလုပ်အားထက် ၉ ဦး (၃.၈) ရာခိုင်နှုန်းခန့် ပိုမိုပါသည်။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးလျှင် လုပ်အားခအဖြစ် တစ်နေ့ လျှင် (၃,၀၀၀) ကျပ်နှင့် အမျိုးသား တစ်ဦးလျှင် (၄,၀၀၀) ကျပ် ရရှိကြပါသည်။

ကျေးရွာ၏ စာတတ်မြောက်မှုတွင်လည်း ပညာရေး အဆင့်အလိုက်တွင် အမျိုးသားဦးရေမှာ အမျိုးသမီး ဦးရေ ထက် ပိုမိုများပြားပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းရာတွင်မူ ကော်မတီကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသားများသာ အဓိကပါဝင် ဖွဲ့စည်းထားပြီး အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခွင့်ရမှု နည်းကြသည်။ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်များတွင်မူ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်း ကဏ္ဍမှာ အားနည်းနေဆဲ ဖြစ်ပါ သည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့်ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမို ကောင်းမွန်စေရန် များစွာအထောက် အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ငံရိုးကျေးရွာအတွင်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းဟူ၍ သီးသန့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသော်လည်း ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်အရ အဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းထားကြပါ သည်။ ကျေးရွာရှိ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများမှာ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့၊ ဓမ္မစကြာဝတ်ရွတ်အဖွဲ့၊ မူကြိုကော်မတီ၊ ကျေးရွာသစ်တောအဖွဲ့ စသည် သက်ဆိုင်သောကိစ္စရပ်များအတွက် ရည်ရွယ်ဖွဲ့စည်းထားခဲ့သော်လည်း အဖွဲ့အချင်းချင်း ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည့်အပြင် ကျေးရွာနှင့် အဖွဲ့အစည်း၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိအောင် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်တတ်သည့် အလေ့အထများကို ကျင့်သုံးနိုင်ခြင်း မရှိသေးပေ။ ၎င်းအပြင် မိမိတို့ကျေးရွာသည် နိုင်ငံတော်အစိုးရလက်အောက်ရှိ ကျေးရွာနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်သော ဦးစီးဌာနများ (ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး)၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ ကဲ့မြန်မာ၊ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်မှုရှိခြင်းဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြင်ပအကူအညီများကို ရရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုအခါတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ပြီး **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ**ကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤ ကော်မတီသည် လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် ရည်ရွယ်၍ ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ငယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ပုံမှန်အစည်းအဝေး ပြုလုပ်၍ အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းခွင်ကြီးကြပ်ခြင်း စသည့်ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ငံရိုးကျေးရွာတွင် တရွာလုံးစိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်ကြသော်လည်း ပိုင်ဆိုင်မှု နည်းသည်။ လယ်စပါးစိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးသည်။ ပြောင်းစိုက်ခြင်းသည် အမြတ် ငွေနည်းပြီး စွန်တာနီမြေပဲမျိုးသည် အမြတ်များသော်လည်း စိုက်ဧကနည်းသည်။ လယ်စပါးတွင် မျိုးကောင်း မျိုးသန့်များ လိုအပ်သည်။ Care မြန်မာမှ နည်းပညာပေးသော်လည်း တောင်သူများမှ အသုံးချမှု နည်းသည်။ စိုက်ပျိုးမြေမှာ လယ်(၇၃.၆၈) ဧက နှင့် ယာမြေ (၈၉.၈) ဧက၊ အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း (၉) ဧက၊ စားကျက်မြေ ၃ ဧက၊ သစ်တောမြေ (၃၇) ဧက၊ အခြား ၄၄.၂၇ ဧက၊ စုစုပေါင်း ၂၅၆.၇၅

ဧကရှိ၍ တောင်သူလုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်သော လုပ်အားအနေဖြင့် မြေယာမဲ့ကျပန်းနှင့် တောင်သူငယ်များကို မှီခို အားထားရပါသည်။

မွေးမြူရေးကို အိမ်တိုင်းမွေးမြူကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ မွေးမြူရေးသီးသန့်လုပ်ကိုင်သူ မရှိပါ။ ဈေးကွက်အတွက် လွတ်လပ်စွာရောင်းချခွင့် လိုင်စင်မရှိခြင်း၊ လိုင်စင်ရရန်ခက်ခဲခြင်းနှင့် လိုင်စင်ရှိသူများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရခြင်း၊ နှစ်စဉ်ကျရောက်သော ရောဂါများကိုကာကွယ်နိုင်ခြင်း၊ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု မရရှိသောကြောင့် မွေးမြူရေးကို စီးပွါးဖြစ် မွေးမြူလေ့ မရှိကြပါ။ အစိုးရဌာနနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမမီနိုင်သဖြင့် မွေးမြူရေး တောင်သူများ ထုတ်လုပ်မှု နည်းပြီး အမြတ် အစွန်းလည်း နည်းသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာအတွင်းရှိ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအဖြစ် တောင်သူငယ်များသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် နေ့စား အလုပ်လုပ်ခြင်း၊ ပန်းရံ၊ လက်သမား လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ အိမ်ဈေးဆိုင်ငယ်များ ရောင်းခြင်း တို့ကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းအရေအတွက် ၇ ခု ရှိပြီး အလုပ်သမား လုပ်ကိုင်သူ ၂၂၂ ဦးရှိသည်။ ဂဝံကျောက်၊ ထင်း၊ ဆေး ဝါး၊အသီးအရွက်၊သားကောင်များ မိသားစုအတွက် ရှာဖွေသူ ၆၇ ဦး။ ပန်းရံ၊ လက်သမား ကျွမ်းကျင်သူ (၂၀) ဦး၊ ခြံထွက်သီးနှံ အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်သူ ၃၀ ဦး၊ အစိုးရဝန်ထမ်း ၅ ဦး ရှိသည်။ အစိုးရဝန်ထမ်းမှလွဲ၍ ကျန်အလုပ်များမှာ အလုပ် အကိုင် အမြဲမရှိ။ ပုံမှန် ဝင်ငွေမရ။ တောင်သူငယ်များအတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် နေ့စားလုပ်ခြင်းသည်၊ အဓိကလုပ်ငန်း ဖြစ်သော်လည်း မွေးမြူရေးနှင့် အခြားလုပ်ငန်းများကို တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် စားဝတ်နေရေးကို ဖြေရှင်းကြသည်။ လယ်ယာစိုက်ချိန် ရိတ်ချိန်တွင် အလုပ်ပေါပြီး ကျန်အချိန်များ အလုပ်ခက်ခဲသည်။ အကြွေးယူ (သို့မဟုတ်) လုပ် အားကြိုရောင်းခြင်း စားဝတ်နေရေးကိုဖြေရှင်းရသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာအနီး ကျောက်တောင်မှ ဂဝံကျောက် များ လွယ်ကူစွာ တူးနိုင်သည်။ ရွာပတ်လည်တောင်မှ ငှက်မျိုးစုံ၊ ယုန်၊ တောကြောင်၊ ခါ ၊ ငုံး၊ တောကြက်၊ ချိုး၊ ကြက်တူရွေး၊ ခို၊ မျောက်၊ မျှစ်၊ ဝါးနှင့် ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ၊ ဟင်းသီး/ရွက်များ လွယ်ကူစွာဖြင့် ရရှိနိုင်သည်။ တိရိစ္ဆာန်များရှားပါးလာသည်။ လက်လှမ်းမီနိုင်မှု တဖြည်းဖြည်း ခက်လာသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် ရေဒီယိုနားထောင်ခြင်း၊ တီဗွီကြည့်ခြင်းတို့မှ သိရှိရပါသည်။ ဘေးကင်းလုံခြုံ ရေးအတွက် မီးဘေးကာကွယ်ရန် မီးသတ်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီး နွေရာသီ တွင် မီးကင်းလှည့်ခြင်း၊ မီးကြွင်းမီးကျန်စစ်ဆေးခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ကြသည်။ အခြားမည်သည့် ဌာနကမှ သင်တန်းပေးခြင်း ကြိုတင် စီမံပေးခြင်း များမရှိပါ။ ဗဟုသုတလည်း နည်းကြသည်။

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာတွင် မိုးစပါးစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ပုံစံ ၇ ရှိသူများသာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေးငွေကို ထုတ်ချေးနိုင်ကြသည်။ စိုက်ဘဏ်ချေးငွေအချိန်မီမရ၊ လုံလောက်မှုမရှိ။

စိုက်ဘဏ်မှ (၄) ဦးသာငွေချေးနိုင်ပြီး (၂၀) သိန်းချေးနိုင်သည်။ လယ် တဧကအထက်ရှိမှသာ ငွေချေးပေးသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရံပုံငွေ (၃၅) သိန်းရှိပြီး (၃၀) သိန်းကို (၂၃) ဦးအား အတိုး ၄% နှုန်းဖြင့် ချေးထားသည်။ အပေါင်ဆိုင်မှ ချေးငွေကို အတိုးကြီးပေးချေးယူ စိုက်ပျိုးပြီးမှသာ စိုက်ဘဏ် ချေးငွေကို ပြန်ဆပ်ကြရသည်။ မိတ်ဆွေထံမှ ချေးယူပါက အတိုးနှုန်းများပြီ လိုသလောက် ချေးယူနိုင် ခြင်းမရှိပါ။ အပေါင်ဆိုင်မှ ချေးငွေကို အတိုးကြီးပေးချေးယူ စိုက်ပျိုးပြီးမှသာ စိုက်ဘဏ် ချေးငွေကိုရကြသည်။ မိတ်ဆွေထံမှ ချေးယူပါက အတိုးနှုန်းများပြီ လိုသလောက်ချေးယူနိုင်ခြင်း မရှိပါ။ လွိုင်ကော်နှင့် မိုးဇွဲရှိ အပေါင်ဆိုင်၊ ပွဲစား၊ ပွဲရုံ စသည်တို့မှငွေချေးငှားပါက အပေါင်ခံပစ္စည်း ရှိမှသာ ငွေချေး နိုင်ကြသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ငံရိုးကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး အစိုးရခန့် ဆရာ/ဆရာမ-၄ ယောက်မှ ပညာ သင်ကြားလျက်ရှိပါသည်။ ကျောင်းသားဦးရေ ၆၂ ယောက်ရှိသဖြင့် ဆရာအင်အားလုံလောက်မှု ရှိသည်။ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဦးရေ သိသိသာသာ လျော့နည်းရခြင်းမှာ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကို ငွေတောင်ကျေးရွာနှင့် အချို့မှာ ဒီမောဆိုးသို့ သွားရောက် တက် ကြသည်။

ကျန်းမာရေးကဏ္ဍအတွက် ကျေးရွာတွင် ဆေးခန်းမရှိဘဲ ကွိုင်ငံကျေးရွာ ကျေးရွာအုပ်စု ဆေးခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ကြရသည်။ သားဖွားဆရာမရှိသော်လည်း ၃ လ၊ ၆ လကြာမှ တကြိမ်သာ ရွာသို့ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်သဖြင့် လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။ ဆေးဆိုင်နှင့် ဆေးရုံမှာ ဒီမောဆိုးနှင့် လွိုင်ကော်တွင်သာရှိပြီးရွာနှင့် ဒီမောဆိုးသို့ ၉.၆ ကီလိုမီတာ၊ လွိုင်ကော်သို့ ၂၅.၆ ကီလိုမီတာ ဝေးသည်။ တစ်ရွာလုံးအတွက် **သောက်သုံးရေ**ကို မိုးရေလှောင်ကန်များကို အားကိုးနေကြရပြီး နွေရာသီ ရေတွင်းများ ရေခမ်းသဖြင့် သောက်ရေလုံလောက်မှု မရှိပါ။ ကျေးရွာ အတွင်းတွင် လက်ရှိ ယင်လုံအိမ်သာ (၆၂) အိမ်အနက် (၃၇) လုံးသာ ကောင်းပြီး ကျန် (၂၅) လုံးမှာ ပျက်စီးနေပြီး ယင်လုံမှု မရှိတော့ပါ။ (၅) အိမ်မှာ အိမ်ထောင်ခွဲများ ဖြစ်ပြီး စုပေါင်းသုံးနေကြသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များသည် ရိုးရာထိန်းသိမ်းမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါဂင်ဆောင်ရွက်မှု အားကောင်းသည်။ အသိပညာ စွမ်းရည်မြှင့်ပါက ပိုမိုကောင်းနိုင်သည်။ ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်တွင် စာအုပ်လိုအပ်သည်။ အားကစားကို ပြည်နယ်အဆင့် ပထမဆုရရှိသည်။ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်ကြ သည်။ စာအုပ် စာပေပြင်ပမှ ရှာဖွေဖတ်ကြသည်။ ကျေးရွာအတွက် လူကြီးများကိုသာ အဓိက အားထားနေကြရပြီး လူငယ်များ ကို စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရန် လိုအပ်သည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု

လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး - တောင်ပေါ်သွားတံတားမှာ (၃၀×၁၈×၁၂) ပေ၊ ချောင်မကြီးလေး လယ်သွားတံတား၊ အမှတ် ၃ ကန် ချောင်း တံတား (၄ × ၁၂

× ၄) ပေ၊ အမှတ် ၂ ကန်ချောင်းကုန်ထုတ်တံတား (ပျဉ်ခင်း) ပျက်စီးနေသည်။ ဆိုင်ကယ်အစီး (၅၅)၊ ထော်လာကျီ ၅ စင်းနှင့် ဘတ်စ်ကား ၁ စီးရှိသည်။ ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းနည်းပြီး ဆင်းရဲ တောင်သူများ၍ ပိုင်ဆိုင်မှုယာဉ်နည်းသည်။ သွား၊ လာ၊ ရောင်း၊ဝယ်၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ထော်လာကျီ (၅) စီးနှင့် အရေးပေါ်အတွက် အိမ်သုံး ကားတစီးကိုသာ တရွာလုံး အားကိုးနေ ကြရသည်။ ကျေးရွာတွင် **ဆိုလာ**ကို ၃၂ အိမ်ထောင်မှ အသုံးပြုနေကြသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် တယ်လီဖုန်း (၃၅) လုံး၊ အီးဗွီဒီ (၃၁) လုံးရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သာ ဖုန်းသုံးနိုင်သေးသည်။ လူငယ်များ အင်တာနက် လက်လှမ်းမှီသည်။ သို့သော် သတင်းနှင့်နည်းပညာ လေ့လာမှုအားနည်းသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

MPT _ Telenor network ဆက်သွယ်ရေးကောင်းသည်။ ဝန်ထမ်းများသာ အသက်အာမခံ ထားကြသည်။ ရဲစခန်းနှင့် အဆက်အသွယ်ပြုမှုအားနည်းသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား များနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ငံရိုးကျေးရွာတွင် ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေ စုစုပေါင်းမှာ ကျား (၁၁၃) ဦးနှင့် မ (၁၂၂) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၂၃၅) ဦးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၆၀.၄%) ရှိပါသည်။ လက်ရှိ အထက်တန်းပညာ တက်ရောက် သင်ကြားနေသူ (၁၄) ဦး၊ တက္ကသိုလ် တက်ရောက်နေသူ (၁၃) ဦး၊ တက္ကသိုလ် ဘွဲ့ရ (၁၇)ဦး စသည်ဖြင့် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပညာတတ်ဦးရေများပြားလာသော ကြောင့် အနာဂတ်ကာလတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး တိုးတက် ရေးအတွက် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ရှိနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လက်ရှိ လူမှုရေးအဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့ရှိနေပြီး မိမိတို့ ကျေးရွာအတွက် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုအပြည့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသည်မှာ လည်းအားရဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။

သီးနှံထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပါတ်သက်၍ ကျေးရွာတွင် လယ် ၇၃.၆၈ ဧက၊ ယာမြေ ၈၉.၈ ဧက၊ အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း (၉) ဧက၊ စားကျက်မြေ ၃ ဧက၊ သစ်တောမြေ ၃၇ ဧက၊ အခြား ၄၄.၂၇ ဧက၊ စုစု ပေါင်း ၂၅၆.၇၅ ဧက ရှိပြီးမြေဩဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းသည်။ မြေယာအားလုံးတို့သည် မိုးရေသောက်ဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ရာသီဥတုကို မှီခိုနေရသည်။ လယ် (၇၃.၆၈) ဧကသည် ငွေတောင်ချောင်းနှင့် ရွာချဉ်းကပ်ချောင်းမှ ရေကို အမှီပြုသည်။ မိုးခေါင်ပါက ရေနည်း၍ မရရှိပါ။ ယာမြေ ၈၉.၈ ဧကမှာလည်း မိုးရေသောက်ဖြစ်သည်။ သစ်တော မြေ ပါတ်ဝန်းကျင်ထိန်းတော (၁၇) ဧက၊ ရေထိန်းတော (၂၀) ဧက၊ အိမ်ခြံဝန်းနှင့် စားကျက်မြေကို ခန့်မှန်း တွက်ယူသည်။ အိမ်ခြံဝင်းတွင် စားဖိုချောင်သီးနှံများစိုက်ပျိုးကြပြီး ကိုယ်ပိုင်စားသုံးရန် ဖြစ်သည်။ မိုးစပါး အတွက် စိုက်ဘဏ်မှ တဧကတစ်သိန်းနှုန်းနှင့် အများဆုံး ၁၀ ဧကအထိ ထုတ်ချေး ပေးသည်။ ဒီမောဆိုး နှင့်မြို့တော်လွိုင်ကော်နှင့်နီးပြီး ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရှိသည်။ လမ်းပန်း

ဆက်သွယ်ရေး အသင့်အတင့် ကောင်းသည်။ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်နှင့် သွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူ ရောင်းနိုင်၊ဝယ်နိုင်သည်။ နည်း ပညာဝန်ဆောင်မှုများကိုလည်း မြန်မာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များထံမှ ရရှိနိုင် သည်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလည်း စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဝယ်ယူနိုင်သည်။ လယ်ယာသုံးစက် ကိရိယာများကို အရစ်ချ ရောင်းချသောကုမ္ပဏီများလည်း ဒေသအတွင်းရှိသည်။ ရွှေပြောင်းတောင်ယာများတွင် ပြောင်းကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး မြေပဲကိုလည်း အနည်းငယ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ စပါးနှင့် ပြောင်းဖူးကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး ဟင်းသီး/ရွက်များများကိုလည်း ကိုယ်ပိုင်စားသုံးရန်အတွက် စိုက်ပျိုးကြ သည်။ သီးနှံကို ဒီမောဆိုး (၅) ရက်တစျေးသို့ သွားရောက် ရောင်းကြရသည်။ အရေးပေါ် ငွေလိုအပ် ပါ က ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေ များထံမှ ချေးယူကြရသည်။

မွေးမြူရေးအခွင့်အလမ်းအနေဖြင့် လွတ်ကျောင်းရန်စားကျက်ရှိသည်။ အစာစိမ်းရနိုင်သည်။ သဘာဝပါတ် ဝန်းကျင်စိမ်းလန်းမှုရှိသည်။ စျေးကွက်နှင့် နီးသည်။ စျေးကွက်ကောင်းပြီး အလုံအလောက်ရှိသည်။ တိမွေးကု သင်တန်းသားလည်းရှိသည်။ သွင်းအားစုများကိုလည်း အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျွဲ၊ နွားများကို လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် အသုံးပြုကြပြီး ကြက်နှင့်ဂက်များကို မိသားစုစားသုံးရန်နှင့် မိသားစု ဝင်ငွေရရန် အတွက် မွေးမြူကြသည်။

စိုက်ပျိုး/ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစု များအတွက် လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ ယဉ်မောင်းစသည် ကျွမ်းကျင်သူများရှိသည်။ မိမိတို့ဒေသတွင်းပင် လုပ်ကိုင်လိုစိတ်ရှိကြသည့် လူငယ်များရှိနေခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် အင်အားတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် စီးပွါးရေးလုပ်ငန်း (၇) ခုရှိသည်။ ဂဝံကျောက်၊ ထင်း၊ ဆေး ဝါး၊အသီးအရွက်၊သားကောင်များ မိသားစုအတွက် ရှာဖွေကြသူ ၆၇ အိမ်၊ လက်သမားပန်းရံ ၂၀ ဦး၊ အိမ်စျေးဆိုင်နှင့် အရောင်းအဝယ် ၃၀ ဦး၊ အစိုးရဝန်ထမ်း ၅ ဦး၊ ရွှေပြောင်းလုပ်သား ၁၀၀ ဦးခန့်၊ စုစုပေါင်း ၂၂၂ ဦး ရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအနေဖြင့် လူပျို-အပျိုအဖွဲ့နှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် ပါ ဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေး ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြ သည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုးမကင်းကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီးမားမား မှုခင်းများ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်လည်း ဖြစ်သည်။

(ခ) အဟန့် အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ငံရိုးကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာအတွင်းအဖွဲ့များရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုစည်းလုပ်ဆောင်ချက် များတွင် အားနည်းမှုများ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့်ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့

များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

ငံရိုးကျေးရွာ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု နည်းနေရခြင်းမှာ စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်မှုမရှိ။ နည်းပညာ၊ ဗဟုသုတ အားနည်းသေးသည်။ မိုးစပါးတမျိုးတည်းကိုသာ စိုက်ပျိုးကြပြီး မိုးခေါင်၊ မိုးနောက်ကျပြီး ဆည်ရေ မရပါ က အချိန်မီ စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ စိုက်ချိန်နောက်ကျသဖြင့် စိုက်ပျိုးချိန်တွင် အချိန်လုစိုက်ပျိုးကြရသဖြင့် လုပ်သားအင်အားမလုံလောက်ခြင်း၊ စက်ကိရိယာလုံလောက်မှု မရှိခြင်း တို့ကြုံရသည်။ စိုက်ဘဏ်မှ ငွေချေးသော်လည်း ချေးငွေနောက်ကျခြင်းနှင့် လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် လိုအပ်သောသွင်းအားစုများကို အချိန်မီ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိ။ အလုံအလောက်လည်း အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ဖျက်ပိုးရောဂါများ ပြင်းထန်ဆိုး ရွားစွာ ကျရောက်မှုရှိပြီး ထိရောက်စွာ နှိမ်နင်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု ပေးသော်လည်း လုံလောက်မှု မရှိသေးပါ။

မွေးမြူကုသရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုမရှိ။ တိရိစ္ဆာန် ရောဂါကာကွယ်ကုသရေး နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ မရရှိ ၍ ဆုံးရှုံးမှုများရှိပါသည်။ အထွက်ကောင်းမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ မွေးမြူရန် အဆက်အသွယ်မရှိ။ လက်လှမ်း မမီကြပါ။ မွေးမြူရေးတိုးချဲ့မွေးမြူရန် ချေးငွေနှင့် ထုတ်ကုန်များ အတွက် ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှုလည်း မရှိသေးပါ။ ဆေးကုသစရိတ်လည်းမြင့်သည်။ အစာစရိတ်မြင့်သည်။ မိမိခြံထွက် တိရိစ္ဆာန်များအား လွတ်လပ်စွာ ရောင်းဝယ်ခွင့်မရှိ။ သားသတ်လိုင်စင်ရရန် ခက်ခဲသည်။ လိုင်စင်ရှိသူ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှု ခံရခြင်းတို့ကြောင့် မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရန် အတွက် လိုအပ်ချက်များ ရှိနေပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လုပ်အားများစွာရှိပြီး ပုံမှန် အလုပ်အကိုင်မရှိ။ အရင်းအနှီးမရှိ။ ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိ။ ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် အစိုးရမူဝါဒအားနည်းသည်။ အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုမရှိ။ သင်တန်းတက်ရောက်ရန် ကုန်ကျစရိတ်မတတ်နိုင်၊ အဆက်အသွယ်မရှိကြပါ။ အဆက်အသွယ်မရှိ။ ဈေးကွက်နှင့်နီးပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုအသင့်အတင့်ကောင်းသော်လည်း ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်မှုမရှိ။ ပုံမှန်သွားလာသည့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်မရှိပါ။ သတင်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်မှု အားနည်းသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းနှင့် အဆက်အသွယ်အားနည်းသည်။ လက်သမား၊ ပန်းရံ စသည် လက်ရှိကျွမ်းကျင်မှုများ ရှိသော်လည်း အရင်းအနှီးနည်းသည်။ ကျွမ်းကျင်မှု စသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက ဒီမောဆိုးသို့ သွားကြရသည်။ သောက်ရေလုံလောက်မှုမရှိ။ ယင်လုံအိမ်သာကိုလည်း စနစ်တကျသုံးစွဲနိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများလည်း အားနည်းနေသေးသည်။

လက်ရှိကာလတွင် ကျေးရွာရှိ လူငယ်အများစုမှာ အထက်တန်းအဆင့် စာတတ်မြောက်မှု အားနည်းကြပါသည်။ အသက်မွေးအတတ်ပညာလည်းအားနည်းပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း အားနည်းသည်။ လူငယ်များအနေနှင့် သတင်းအချက်အလက်၊ ဗဟုသုတရယူရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးပါသည်။ မိဘိုင်းဖုန်းဖြင့် အင်တာနက် အသုံးပြုကြသော်လည်း ဆက်သွယ်ရေးလိုင်း သိပ်မကောင်းပါ။ သတင်း၊ မီဒီယာနှင့် ပညာလေ့လာသင်ယူရန် အတွက် အသုံးပြုလေ့ မရှိကြသေးပါ။

၆။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ ငံရိုးကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့် အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ယင်းပန်းတိုင် ရောက်ရှိရေး အကောအထည်ဖော်ရမည့် နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ် ထားခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက် ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည် တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကို အလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း ရိုးရှင်းစွာ ချမှတ် ထားပါ သည်။

၁။ လယ်ယာသီးနှံထုတ်လုပ်မှုနှင့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးကဏ္ဍတိုးတက်ထုတ်လုပ်၍ ကျေးရွာ မိသားစုများ ဝင်ငွေတိုးလာစေရမည်။

၂။ ကျေးရွာအခြေပြုအသက်မွေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းနှင့်အတူ ကျေးရွာအတွင်း အလုပ် အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ပေါများလာစေရမည်။

၃။ ကျေးရွာလူထုများ ပိုမိုပြည့်စုံသော ပညာရေးတက်မြောက်မှုနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့် ရှောက်မှုများ ရလာပြီး၊ လူနေမှုဘဝများ မြင့်မားလာစေရမည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက် ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကို ကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည် ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကလုပ်ဆောင်ကြ၍ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ ချိတ်ဆက်ရယူခြင်း၊ တောင်စောင်းစိုက်ပျိုးနည်းများ၊ အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ပျိုးနည်းများအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊ အခြား ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန်လိုပါမည်။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ရန် မွေးမြူရေးနည်းစနစ်များ၊ ကာကွယ်ဆေးလက်လှမ်းမီရန် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ အခြေခံ မွေးမြူရေးသင်တန်းများ၊ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော တိရိစ္ဆာန်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ချိတ်ဆက်ရယူခြင်းများ လုပ် ဆောင် သွားရမည်။

(၂) ကျေးရွာ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်၊ အသက်မွေးဝမ်းပညာများ ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်စေရန်၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းကောင်းများ ရရှိစေရန်၊ ကျေးရွာအခြေပြုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့လုပ်ဆောင်ရန် ကျေးရွာတွင် အလားအလာရှိသော လုပ်ငန်းများကို မြှင့်တင်ခြင်း၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များ ရေးဆွဲ၍ အတတ်ပညာရှင်များ မွေးထုတ်ရန်လိုအပ်သည်။ ထိုသို့ ကျွမ်းကျင်သူများ မွေးထုတ်ရန် အရင်းအနှီးကုန်ကျမှု မတတ်နိုင်ခြင်း၊ အဆက်အသွယ်အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် အသက်မွေးသင်တန်းများ သင်ကြားရန် အစိုးရဌာနများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်း ကျွမ်းကျင် သူ (၁၀) ဦးကို နှစ်စဉ် မွေးထုတ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။

(၃) စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် အရင်းအနှီးကို ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ၊ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် ဆက် သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အရင်းအတိုးကို မိမိတို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလှည့်ပတ်ရံပုံငွေထူထောင်ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ရရှိလာသော အတိုး၏ ၂၅%ကို ကျေးရွာအခြေခံ အဆောက် အဦးများ အသစ်ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ အဟောင်းပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို လုပ်ဆောင်ကြမည်။ ထို့အပြင် ချေးငွေလုံလောက်စွာရရှိပြီး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်ရန် ချေးငွေရနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရမည်။

(၄) ကျေးရွာ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးအတွက် လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး ကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ရံပုံငွေကောက်ခံခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မြန်မာ့လျှပ်စစ်လုပ်ငန်းတို့နှင့် ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်သည်။

(၅) ပညာရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ၊ ခြံစည်းရိုးများပြုလုပ်ခြင်းအတွက် မိဘဆရာအသင်း၊ ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအသိပညာဗဟုသုတများ ချိတ်ဆက်ရယူခြင်း၊ ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအတွက် အရံသားဖွား သင်တန်းများ ရယူချိတ်ဆက်ခြင်းများ လုပ်ဆောင်မည်။ သောက်သုံးရေအတွက် ပြင်ပအစိုးရအဖွဲ့အစည်း၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ၊ ပုဂ္ဂလိကအလှူရှင်များနှင့် ဆက်သွယ်ပြီး စက်အဝိစိတွင်း တူးဖော်ခြင်း

နှင့် ရေလှောင်ကန် ၃ ကန်တည်ဆောက်ပါက ကျေးရွာအတွက် သောက်ရေဖူလုံမှု ရရှိ လာမည် ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျ သော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာန ဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့် မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြု ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါ ပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် အားထုတ် လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေး စီမံချက် များအား အချိန်မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်းစသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီ များ ဆက်လက် ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

ငံရိုးကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက် သော ချေးငွေများ ရရှိမှုကလည်း အဓိကဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေး နေသော မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ မိုးစပါးသီးနှံ (ကာလတိုချေးငွေ) တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် ကျေးရွာရှိ မွေးမြူရေး၊ ဆင်းရဲသားမြေယာမဲ့များ အတွက်လည်း ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် သင့်တော်သောအတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည်ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ၊ ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်လိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ်သော ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို ဒေသလိုအပ်ချက် နှင့်အညီ ပြောင်းလဲသင့်ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

ငံရိုးကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ခုမှာ စိုက်မွေးထုတ်လုပ်သူ တောင်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သဘောသဘာဝများ သိရှိမှုအားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များ ရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသောနည်းပညာများ လိုအပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးကုန်ကြမ်း များထွက်ရှိသော အားသာချက်ကိုအမှီပြု၍ ဒေသထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သော ဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည်အောင် နည်းလမ်းပြ အထောက်အပံ့ပေးနိုင်မည့် မြို့နယ်အဆင့်မှ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေးဌာနနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြ ဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါလှပါသည်။ ၎င်းအပြင် ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုလည်း မြှင့်တင်ပေးခြင်းဖြင့် စည်သွပ် စက်ရုံများ တည်ထောင်ခြင်းဖြင့် ထွက်ကုန်များကို တန်ဖိုးမြှင့်ခြင်း၊ မြေယာမဲ့နှင့် လူငယ်များအား အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေး ခြင်းများ လိုအပ်ပါသည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှု အသစ်များအလိုက် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများကို ချေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါက မြန်ဆန်တိုးတက် လာစေပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစား အရည်အသွေးရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိဆောင်ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိ လူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရုံမက ဒေသတွင်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုကို မြင့်မားလာစေမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက်တွင် ဒေသတွင်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ များပြားလာသည်နှင့်အမျှ တစ်ဖက်နိုင်ငံများတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်နေသူများအား မိမိနေရပ်သို့ ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး မိသားစုများ ပေါင်းစည်းနေထိုင် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းနှင့် ဒေသအတွင်း စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု တိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့နည်းစေရေးကို တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အထောက်အကူပြုနိုင်ပေမည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလ ကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များ အဖြစ် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ် ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာ လူထုသည် စီမံချက် များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာ အတွင်း ထပ်တိုး စီမံချက်များအား ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှု ဆိုင်ရာရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် **နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်**ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူ ပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၄င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classification သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်း ဖြစ်ပါ သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖေါ်ပြ ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁) ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Investment) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများနှင့် ပုံသေ ဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊

(၂) စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး (Capacity Building) ဥပမာ - ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့် အသုံးစရိတ်၊

(၃) အထွေထွေရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု (ငွေကြေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများ ပေါင်းစပ် လျက်)၊

(၄) လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက် သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် ရွာသူရွာသားများမှ အများသဘောတူ ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းလိုက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ (၉) ဦးက ဦးစားပေး ရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးရွေးချယ်ကြပြီး ကျန်ရွာသူရွာသားများက ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်းကို အတည်ပြုပေးကြပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့ အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူ သတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက် လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ -

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်း အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍ				
အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ တိုးတက်မှု	၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်များ တိုးတက်လာစေရန်	၆၀	၁၂	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း
စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ				
နည်းပညာ သင်တန်း	၂။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာချိတ်ဆက်ရယူ၍ သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်လာစေရန်	၇၉	၇	**ဘက်စုံစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်းများ ချိတ်ဆက်ခြင်း** • စပါးစိုက်ပျိုးခြင်းနည်းပညာ • ခေတ်မီတောင်စောင်းစိုက်ပျိုးနည်း • မြေဆီလွှာပြုပြင်ထိန်းသိမ်းနည်း • ပိုးသတ်ဆေး-ပေါင်းသတ်ဆေး -ဓာတ်မြေဩဇာသုံးစွဲနည်းသင်တန်း • အိမ်ခြံဝင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်းသင်တန်း(အာလူး-ကြက်သွန်-ငရုတ် စိုက်ပျိုးခြင်း) • အိမ်ခြံဝင်းသီးနှံစိုက်ခင်း

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်း အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
သီးနှံတိုးတက် ထုတ်လုပ်ခြင်း	၃။ စိုက်ပျိုးမြေများတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်လာစေရန်	၇၀	၈	• တောင်ယာစိုက်ခင်းကွက်များဖော်ထုတ်ခြင်း • တောင်ယာစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ ချိတ်ဆက်ခြင်း
တိရိစ္ဆာန် မွေးမြူရေး				
	၄။ အခြေခံမွေးမြူရေးနည်းပညာများ ရလာပြီး တစ်နိုင် တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့မွေးမြူရန်	၈၂	၄	• တိရိစ္ဆာန်ကာကွယ်ရေး ကုသရေးနည်းပညာ၊ စနစ်များ ချိတ်ဆက်ခြင်း • အခြေခံမွေးမြူရေးလုပ်သားများ မွေးထုတ်ခြင်း • မွေးမြူရေး (ဝက်၊ကြက်၊နွားး) တိုးမြှင့်ခြင်း
အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ				
	၅။ အခြေခံသက်မွေးပညာများကျွမ်းကျင်မှုတက်မြောက်လာ၍ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းပေါများလာစေရန်	၈၄	၂	• သက်မွေးပညာများကို ချိတ်ဆက်ရယူခြင်း • အင်္ဂလိပ်စာ-ကွန်ပျူတာသင်တန်း • ဇာထိုးပန်းထိုး စက်ချုပ်သင်တန်း • အလှပြင်သင်တန်း (အမျိုးသား- အမျိုးသမီး) • ဝပ်ရှော့စက်ပြင်သင်တန်းရိုးရာယက်ကန်းသင်တန်း • အီလက်ထရောနစ်နည်းပညာသင်တန်း • ခေါက်ဆွဲပြုလုပ်နည်းသင်တန်း (ဆန် - ဂျုံ) • စက်ယက်ကန်းသင်တန်း • ဒီဇိုင်နာ ရိုးရာ - ခေတ်သင်တန်း • ယိုမျိုးစုံလုပ်နည်းသင်တန်း • ယဉ်မောင်းသင်တန်း (ဘက်ဖိုး)

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်း အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
				• ဆပ်ပြာပြုလုပ်နည်းသင်တန်း • ဆွယ်တာထိုးသင်တန်း • မုန့်မျိုးစုံပြုလုပ်နည်းသင်တန်း • စွမ်းရည်မြှင့်မီးဖိုသင်တန်း • လက်သမား-ပန်းရံသင်တန်း
ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း	၆။ ကျေးရွာအခြေပြုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ရန်	၈၂	၆	• စက်ယက်ကန်းလုပ်ငန်း များတိုးချဲ့လုပ်ဆောင်ခြင်း • ချိတ်မွေးမြူခြင်းလုပ်ငန်း • စွမ်းအားမြှင့်မီးဖို (ထင်းသက်သာမီးဖို)
ဘဏ် နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း				
ချေးငွေ	၇။ ကျေးရွာအတွင်း ချေးငွေလည်ပတ်အစီအစဉ်များ ရှိလာပြီး ချေးငွေရနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ရန်	၇၀	၉	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းပေါ်မူတည်၍ ထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့် ချေးငွေဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများ ပြင်ဆင်ခြင်း • ကျေးရွာရံပုံငွေကြေးအရင်းအနှီးထူထောင်ခြင်း • ချေးငွေအဖွဲ့၊ အသင်းများ ထူထောင်ခြင်း
ပညာရေး				
	၈။ ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးပတ်ဝန်းကျင် ကောင်းများရလာစေရန်	၆၉	၁၁	• စာသင်ကျောင်ပရိဘောဂနှင့် ယင်လုံအိမ်သာ၊ ခြံစည်းရိုးများ ပြုလုပ်ခြင်း • ပညာရေးဌာန၊ အခြား အလှူရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • မိဘဆရာအသင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်း အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
ကျန်းမာရေး				
	၉။ အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဂန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်ရလာစေရန်	၈၉	၁	• အဝီစီတွင်းနှင့် ရေလှောင်ကန် (စာသင်ကျောင်း + ရွာ = ၃ တွင်း) တည်ဆောက်ခြင်း • ကျန်းမာရေးဆေးဝါးပစ္စည်း - သားဖွားကိရိယာ ပြည့်စုံအောင် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း (အိမ်ခြေ ၃၀) • ကျန်းမာရေး-အရန်သားဖွားသင်တန်းများ ဖန်တီးခြင်း
လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး				
လမ်း၊ တံတား	၁၀။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်လာ၍ ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု အဆင်ပြေလာစေရန်	၆၉	၁၀	• ကုန်ထုတ်လမ်း (၁+၂)ပြုပြင်တည်ဆောက်ခြင်း • ကုန်ထုတ်လမ်း (၂+၃)ပြုပြင်တည်ဆောက်ခြင်း • ရွာတွင်းလမ်း (ပေ ၁၅၀၀) ပြုပြင်ခြင်း
<u>ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့် အားကစား</u>				
	၁၁။ လူငယ်လူရွယ်များ အသိပညာဗဟုသုတ ပြည့်စုံလာစေရန်	၈၀	၅	• လူငယ်ဂီတ -အနုပညာသင်တန်း (ခေတ်ပေါ်-ရိုးရာ-ဆို က ရေး တီး) • လူငယ်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းချိတ်ဆက်ခြင်း • လူငယ်ရိပ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း • အားကစားပစ္စည်းအစုံ (ဘော်လီဘော-ဘောလုံး-ခြင်းလုံး-ပိုက်ကျော်-ကြက် တောင်)ချိတ်ဆက်ခြင်း

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်း အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
				• စာကြည့်တိုက် လည်ပတ်ရန် လုပ်ဆောင်ခြင်း • အမျိုးသမီးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးသင်တန်းနှင့် အဖွဲ့ • ကွန်ပျူတာ၊အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်းဖန်တီးခြင်း • အနုပညာသင်တန်းများပံ့ပိုးခြင်း
လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲ ရေး				
လျှပ်စစ်မီး ရရှိရေး	၁၂။ ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးလင်းရန်	၈၃	၃	• လျှပ်စစ်မီးရရှိရန် ချိတ်ဆက်ခြင်း • မီးလင်းရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း • ကျေးလက်၊ မြန်မာ့လျှပ်စစ်လုပ်ငန်းချိတ်ဆက်ခြင်း • ရံပုံငွေကောက်ခံခြင်း • ကျေးရွာကို စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်း

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် စီမံချက်ကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထား ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံချက်ကာလ အပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက်	ဦးစားပေး အဆင့်	ကာလ					မှတ် ချက်
			၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	
၁	အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်ရလာစေရန်	၁	√	√				
၂	အခြေခံသက်မွေးပညာများကျွမ်းကျင်မှုတက်မြောက်လာ၍ အလုပ်အကိုင် အခွင့် အလမ်းပေါများလာစေရန်	၂	√	√				
၃	ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးလင်းရန်	၃	√					
၄	အခြေခံမွေးမြူရေးနည်းပညာများ ရလာပြီး တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့မွေးမြူရန်	၄	√					
၅	လူငယ်လူရွယ်များ အသိပညာဗဟုသုတ ပြည့်စုံလာစေရန်	၅		√				
၆	ကျေးရွာအခြေပြုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ရန်	၆		√				
၇	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာချိတ်ဆက်ရယူ၍ သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်လာစေရန်	၇	√					
၈	စိုက်ပျိုးမြေများတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်လာစေရန်	၈	√					
၉	ကျေးရွာအတွင်း ချေးငွေလည်ပတ်အစီအစဉ်များ ရှိလာပြီး ချေးငွေရနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ရန်	၉	√	√				
၁၀	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်လာ၍ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု အဆင်ပြေလာစေရန်	၁၀	√	√				
၁၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းများရလာစေရန်	၁၁		√				

စဉ်	စီမံချက်	ဦးစားပေး အဆင့်	ကာလ					မှတ် ချက်
			၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	
၁၂	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်များ တိုးတက်လာစေရန်	၁၂		√				

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံချက်၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့်အစီအစဉ်၊ စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် မည့် ကာလ၊ အခြေခံအဆောက်အဦကို ပြုပြင်ထိန်းသိန်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီ အစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့ များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ် ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေးသတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်၊ အခြား အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရ ဘတ်ဂျက် များအပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာ ကာလ အတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ အတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။

အောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ များ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ် ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်း ကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	စုစုပေါင်း ခန့်မှန်း ဘက်ဂျက် (ကျပ်)	ရင်းနှီးငွေအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း			
			သာမန် အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသား ချင်းစာနာမှု အထောက်အပံ့
				ငွေလုံး ငွေရင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	စွမ်း ဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	
၁	အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်ရလာစေရန်			√		
၂	အခြေခံသက်မွေးပညာများကျွမ်းကျင်မှုတက်မြောက်လာ၍ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းပေါများလာစေရန်				√	
၃	ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးလင်းရန်			√		
၄	အခြေခံမွေးမြူရေးနည်းပညာများရလာပြီး တစ်နိုင် တစ်ပိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့မွေးမြူရန်				√	
၅	လူငယ်လူရွယ်များ အသိပညာဗဟုသုတ ပြည့်စုံလာစေရန်				√	
၆	ကျေးရွာအခြေပြုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ရန်				√	
၇	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာချိတ်ဆက်ရယူ၍ သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်လာစေရန်				√	
၈	စိုက်ပျိုးမြေများတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက် လာစေရန်			√		

စဉ်	စီမံချက်	စုစုပေါင်း ခန့်မှန်း ဘက်ဂျက် (ကျပ်)	ရင်းနှီးငွေအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း			
			သာမန် အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသား ချင်းစာနာမှု အထောက် အပံ့
				ငွေလုံး ငွေရင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	စွမ်း ဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	
၉	ကျေးရွာအတွင်း ချေးငွေလည်ပတ် အစီအစဉ်များ ရှိလာပြီး ချေးငွေ ရနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ရန်				√	
၁၀	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်လာ၍ ကုန်စည် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှု အဆင် ပြေလာစေရန်			√		
၁၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေး ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းများရရှိ လာစေရန်			√		
၁၂	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်များ တိုးတက်လာစေရန်				√	
	စုစုပေါင်း			၅	၇	

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာ မူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍

လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေ ဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေး သင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက် အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင်တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင် မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့ အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြ ထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီ အစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ် ဖြတ် သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည် ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ငံရိုးကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သော နည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည် ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက်လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေး သုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထု အစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစု ပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည် သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်း ရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအို အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများ ထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(၈) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီ များကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများ ထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ရေးဆွဲရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

၁။ ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

၁.၁။ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) ငံရိုးကျေးရွာ၏ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၃	၃	၆	၁.၅%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၁၉	၁၈	၃၇	၉.၅%	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၃၃	၁၉	၅၂	၁၃.၄%	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၂၃	၁၇	၄၀	၁၀.၃%	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၁၁၃	၁၂၂	၂၃၅	၆၀.၄%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၇	၁၂	၁၉	၄.၉%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	**၂၆၆**	**၂၉၁**	**၅၅၇**	**၁၀၀**	
အိမ်ထောင်စုပေါင်း			၆၇		
တစ်အိမ်ထောင်ပျှမ်းမျှလူဦးရေ			၅.၈		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ၇-၉.၈.၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ တစ်အိမ်ချင်း အသေးစိတ်မေးမြန်းထားသော စာရင်းဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုစုပေါင်း (၆၇) အိမ်ထောင်စုရှိပြီး စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင် ကြသည်။

၂။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း အိမ်နှင့် လူဦးရေပေါင်း (၃၈၉) ဦး (ကျား ၁၉၈+ မ ၁၉၁) ဦး ရှိသည်။ လူဦးရေထူထပ်မှုမှာ တအိမ်ထောင် ပျမ်းမျှ (၅.၈) ဖြစ်ပြီး မိသားစု ပျမ်းမျှလူဦးရေ များသည် ကို တွေ့ရပါသည်။

၃။ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာ ၂၃၅ ဦး (၆၀.၄%) ရှိသည်။ အမျိုးသမီး အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာလည်း အမျိုးသမီးလူဦးရေထက် ၉ ဦး (၃.၈%) ပိုများသည်ကို တွေ့ရသည်။

၁.၂ အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

ဇယား (၂) **ငံရိုးကျေးရွာ၏ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား**

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%		
၁	***စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄၅	၆၇.၂		စိုက်ပျိုးရေး နှင့် မွေးမြူရေး ပူးတွဲလုပ်ကိုင်သည်။

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			၂၂	တောင်သူငယ်များ လုပ်ငန်းစုံ နေ့စားအင်္ဂါးလုပ်ရ သည်။
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				မိသားစုဝင်များသည် အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ အလုပ်ကို ဝိုင်းဝန်းလုပ်ကိုင် ကြရသည်။
၂	***တိရိစ္ဆာန် မွေးမြူရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၆၄	စိုက်ပျိုးရေး နှင့် မွေးမြူရေး ပူး တွဲလုပ်ကိုင်သည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၃	***ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၄	***သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၆	***လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အရေအတွက်	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၇	***ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၀	၂၉.၉		လက်သမား ၁၀ + ပန်းရံ ၁၀ ပွင့်လင်းရာသီတွင် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၈	***ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၉	***ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၀	***လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၃%		အိမ်ဈေးဆိုင်သေးဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းအချို့သာရောင်းသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၁	***ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၂	***ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၅	ထော်လာဂျီမောင်းသည်။ တောင်သူလတ်မှ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် တွဲလုပ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုဝယ်ချိန်သာ အလုပ်ဖြစ်သည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား မိသားစုဝင် လုပ်အား				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၁၃	***ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၄	***အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၅	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် အေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၆	***ပညာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊		၇		ကျောင်းဆရာ/ဆရာမ
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၇	***ကျန်းမာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၈	***လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၉	**အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊		၆၇		ရွာတွင် စိုက်ချိန်ပြီးပါက တရွာ
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				လုံးအလုပ်ရှိရာ သွား အလုပ်
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				လုပ်ကြရသည်။

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၂၀	**ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ** ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား မိသားစုဝင် လုပ်အား				
	စုစုပေါင်း	၆၇	၁၀၀%	၁၆၅	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လယ်သမား (၄၅) ဦး ရှိပြီး ၆၄ အိမ်ထောင်စုမှာ စိုက်ပျိုးရေး နှင့် မွေးမြူရေးကို တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သည်။

၂။ မွေးမြူရေးကို သီးသန့် လုပ်ကိုင်သူ (၁၉) ဦးသာ ရှိပြီး မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများဖြစ်သည်။

၃။ လက်လီဈေးသည်များမှာ (၂) အိမ် ရှိပြီး အိမ်ဆိုင်အသေးများဖြစ်သည်။

၄။ အများစုမှာ တောင်သူများဖြစ်သော်လည်း လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ ကျောင်းဆရာ၊ ကျပန်း၊ ထော်လာကျီမောင်း၊ ရာသီအလိုက် ရွှေပြောင်းလုပ်သား စသဖြင့် လုပ်ငန်းမျိုးစုံကို တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့်လည်း အသက်မွေးကြရ သည်။

၅။ ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့ကျဇန်းသမားဦးရေ ၂၂ အိမ် (၃၂.၈%) ရှိပြီး ကျပန်းနှင့် မွေးမြူရေးကို အဓိက လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ရာသီအလိုက်ရွှေပြောင်းလုပ်သားအလုပ်ကိုလည်း ကြံုသလို လုပ်ကိုင်ကြ ရသည်။

၆။ အထက်ပါဇယားတွင် လုပ်သားအင်အားစုစုပေါင်းမှာ ၂၃၂ ဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် ထက်ပိုများနေရခြင်းမှာ အလုပ်အကိုင်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အရွယ်အားလုံးနီးပါး မိသားစုဝင်ငွေနှင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် အလုပ် လုပ်ကြရသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။

၁.၃ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

၁.၃.၁ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဇရိယာ

ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဇရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/ အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၇၃.၆၈	သင့်။	ရ။	ငွေတောင်ချောင်းမှ ရေရရှိသည်။
ယာမြေ	၈၉.၈	သင့်။	မရ။	မိုးရေသောက်။
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း	၉	သင့်။	မရ။	မိုးရေသောက်။

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/ အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
ရွှေပြောင်းတောင်ယာ				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ				
စားကျက်မြေ	၃	သင့်။	မရ။	မိုးရေသောက်။ နွေရာသီစားကျက်မ ရှိ။ အစာရှားသည်။ ကောက်ရိုးဝယ်ကျွေး၊ ခြံ ထွက်ကျွေးရသည်။
ပလပ်မြေ				
သစ်တောမြေ	၃၇	သင့်။	မရ။	မိုးရေသောက်။
အခြား	၄၄.၂၇	သင့်။	မရ။	မိုးရေသောက်။ မိုးကောင်းမှ ရေရရှိ သည်။
စုစုပေါင်း	**၂၅၆.၇၅**			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ မြေယာအားလုံးတို့သည် မိုးရေသောက်ဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ရာသီဥတုကို မှီနေသည်။ လယ် (၇၃.၆၈) ဧကသည် ငွေတောင်ချောင်းနှင့် ရွာချဉ်းကပ်ချောင်းမှ ရေကို အမှီပြုသည်။ မိုးခေါင်ပါက ရေနည်း၍ မရရှိပါ။

၂။ ယာမြေ ၈၉.၈ ဧကမှာလည်း မိုးရေသောက်ဖြစ်သည်။

၃။ သစ်တောမြေ ပါတ်ဝန်းကျင်ထိန်းတော (၁၇) ဧက၊ ရေထိန်းတော (၂၀) ဧက၊ အိမ်ခြံဝန်းနှင့် စားကျက်မြေကို ခန့်မှန်းတွက်ယူသည်။

၄။ အိမ်ခြံဝင်းတွင် စားဖိုချောင်သီးနှံများစိုက်ပျိုးကြပြီး ကိုယ်ပိုင်စားသုံးရန်ဖြစ်သည်။

၁.၃.၂ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန်(ခါတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမှီ
ခါတ်သတ္တု(ကျောက်၊ သဲ)	များ	လွယ်။
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	နည်း/ရှား။	ခက်။
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်။	လွယ် (ရွာအနီးရနိုင်)

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာအနီး ကျောက်တောင်မှ ဂဝံကျောက်များ လွယ်ကူစွာ တူးနိုင်သည်။
၂။ ရွာပတ်လည်တောင်မှ ငှက်မျိုးစုံ၊ ယုန်၊ တောကြောင်၊ ခါ ၊ ငုံး၊ တောကြက်၊ ချိုး၊ ကြက်တူရွေး၊ ခို၊ မျောက်၊ မျစ်၊ ဝါးနှင့် ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ၊ ဟင်းသီး/ရွက်များ လွယ်ကူစွာဖြင့် ရရှိနိုင်သည်။ တိရိစ္ဆာန်များရှားပါးလာသည်။ လက်လှမ်းမီနိုင်မှု တဖြည်းဖြည်း ခက်လာသည်။

၁.၄ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	လယ်အနည်းဆုံး (၄ ဧကမှ ၆ ဧက)၊ ယာ (၃ ဧကမှ ၄ ဧက)	လယ် (၂-၃) ယာ ၁ မှ ၂ ဧက	လယ် (၁-၂) ယာ ၁ ဧက	မရှိ။
အိမ်အခြေအနေ	သွပ်မိုး၊ အုတ်ညှပ်၊ အင်္ကတေခင်း၊ တထပ်/နှစ်ထပ်တိုက်	သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ခင်း/ကာတထပ်/နှစ်ထပ်တိုက်	သွပ်မိုး၊ ဝါးထရံကာ၊ ဝါးခင်း။	သက်ကယ်မိုး၊ ဝါးထရံ ကာ၊ ဝါးခင်း။
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်စက် ၁၊ နွားလှည်း ၂၊ သမန်းနှိုးစက်၊ ဆေးဖြန်းပုံး၊ တောင်သူသုံးပစ္စည်းများ။	ခိုင်းနွား ၂၊ လှည်း ၁၊ သမန်းနှိုးစက်၊ ဆေးဖြန်းပုံး၊ တောင်သူသုံးပစ္စည်းများ။	သမန်းနှိုးစက်၊ ပေါက်တူး/ပြား၊ ခါး၊ ထွန်ခြစ်၊ တံဇဉ်။	ပေါက်ပြား၊ ခါး၊ တံဇဉ်။
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	တီဗွီ/ အီးဗွီဒီ၊ ဖုန်း ၃ လုံး၊ ဆိုင်ကယ် ၂၊ ဆိုလာကြီး၊ အပ်ချုပ်စက်၊ ထော်လာဂျီ။	တီဗွီ/ အီးဗွီဒီ၊ ဖုန်း ၁ လုံး၊ ဆိုင်ကယ် ၁၊ ဆိုလာသေး။	ဖုန်း ၁ လုံး၊ ဆိုင်ကယ် ၁၊ ဆိုလာသေး။	ဆိုင်ကယ် ၁၊
အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ တနှစ်ဝင်ငွေ	အနည်းဆုံး (၄၀ မှ ၅၀) သိန်း။	၂၀ သိန်းမှ ၃၀ သိန်း။	၁၀ သိန်းမှ ၂၀ သိန်း	ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိ။
အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်	နွားမ ၃ ကောင်၊ ဝက် ၂ ကောင်၊ ကြက် ၆ ကောင်။	ဝက် ၁ ကောင်၊ ကြက် ၃ ကောင်။ (ကိုယ်ပိုင်)	ဝက်-၁၊ ကြက် ၃ ကောင် (မွေးဖက်/ကိုယ်ပိုင်)	ဝက်-၁ ကြက် ၃ ကောင် (မွေးဖက်)
စုစုပေါင်း (၆၇) အိမ်	**၁၀ အိမ် (၁၄.၉%)**	**၁၆ အိမ် (၂၃.၉%)**	**၃၆ အိမ် (၅၃.၇%)**	**၅ အိမ် (၇.၅%)**

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာ၏ အခြေအနေကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး ကျေးရွာလူထုမှ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ လုပ်ငန်း၊ ဝင်ငွေ၊ နေထိုင်စားသောက်မှု၊ ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု၊ အကြွေးတင်မှုတို့အပေါ် အခြေခံ၍ သတ်မှတ်ခွဲခြားထားခြင်းဖြစ်သည်။

၂။ ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆုံးဖြတ်သော ဓနဥစ္စာအဆင့်အနေအထားအရ ဆင်းရဲနှင့် ဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စုမှာ စုစုပေါင်း (၄၁) အိမ် (၆၁.၂%) ရှိပြီးအများစုမှာ ဆင်းရဲသားများ ဖြစ်ကြသည်။ ကျန် ၂၆ အိမ် (၃၈.၈%) မှာ အဆင်ပြေနှင့် အလယ်အလတ် တန်းစားမိသားစုများဖြစ်သည်။

၃။ ဓနဥစ္စာအဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အရေးပါ သည် ကို တွေ့ရသည်။

၁.၅ ထိခိုက်လွယ်မှု

၁.၅.၁ ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၆၅	၉၇%	လုပ်အားခရငွေ၊ ခြံထွက်အနည်းငယ်ဖြင့် တပတ်စာဝယ်စားကြသည်။
၃ လနှင့် ၅ လအထိ			
၆လမှ၁၂လအထိ	၂	၃%	လယ်၊ ယာစပါး ဝယ်ယူသိုလှောင်စနစ်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ တနှစ်စာ ဝမ်းစာဖူလုံသူ (၂) အိမ်သာရှိသည်။ ကျန် (၆၅) ဦးမှာ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုနည်းပြီး နေ့စား၊ အငှါး လုပ်အားခ ရငွေဖြင့် နေ့စဉ်၊ အပါတ်စဉ် ဝယ်ယူစားသုံးကြသည်။ အခက်အခဲရှိပါက လုပ်အားခ ကြိုရောင်းပြီး ဖြေရှင်းကြသည်။

၂။ ၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံသူများမှာ ကျပန်းသမားမြေယာမဲ့နှင့် တောင်သူငယ်များဖြစ်သည်။ ကျေးရွာ မိသားစု၏ ၆၅ အိမ်ထောင်စု ၉၇% မှာ ကျန်လအကြွေးယူ လုပ်အား ခကြိုတင် ရောင်းချခြင်းဖြင့်ပြန်ဆပ်ကြ၊ ဖြေရှင်း ကြသည်။ နေ့စားလုပ်အားခဖြင့်ဝယ်စားကြပြီး တရက်စာစားသောက်ကြသည်။ နပ်မှန်အောင် စားသုံး ကြပြီး ထမင်းကိုသာ လျှော့စားကြသည်။ လုပ်ခဖြင့် ရသလောက်ဝယ်ပြီး မျှစားကြသည်။ လုပ်အားကိုကြို ရောင်းပြီး ဆန်ဖြင့် လဲလှယ် စားသုံးကြသည်။

၁.၅.၂ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀နှစ် နှင့်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၃	၄	၇

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
အထက်				
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိ			
		အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	၅		
မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	၂		
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ	၁၅		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ အသက် ၆၀ နှစ် အထက် မျက်မမြင် (ကျား၃ + မ ၄) = ၇ ဦးရှိသည်။ အတူနေမိသားစုများ အလုပ်သွား ပါ က ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်သူမရှိပါ။

၂။ လုပ်ကိုင်ရန် စိုက်ပျိုးမြေနည်းသဖြင့် စိုက်ပျိုးပြီးပါက အခြားဒေသသို့ ဝမ်းစာအတွက် လဖြင့် ကြာမြင့်စွာ သွားရောက်အလုပ် လုပ်ကြရသည်။ ဖားကန့်၊ မော်ချီး၊ မူဆယ်၊ အနောက်ပဒေါင်၊ လွိုင်ကော်၊ ဒီမောဆိုး)

၃။ ပြည်ပအနေဖြင့် ထိုင်း ကျား ၃ ဦး၊ မလေးသို့ ကျား ၃ ဦး၊ ကုမ္ဗဏီ၊ ဟိုတယ်၊ ကျောက်တူး၊ ခဲသတ္ထုထုတ်၊ ကျပန်း လုပ်လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ အဓိက ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိ။ အခြားမှ အလုပ်လုပ်ရင်ဖြင့် ဖြေရှင်းကြရသည်။

၁.၅.၃ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
စီးပွားရေး			
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့်။	စိုက်ပျိုးမြေ နည်း၊ ဝမ်းစာဖူ လုံမှုမရှိ။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့်။	စိုက်ရေမလုံလောက်။
ကျန်းမာရေး			
၃	ဌက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်။	ကဲမြန်မာမှ ကူညီ။
၄	တီဘီရောဂါ	လတ်။	ကုသရန် လက်လှမ်းမမီ။
၅	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ		
လူမှုရေး			
၆	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)		

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၇	လူကုန်ကူးခြင်း		
၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	လတ်။	
ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်			
၉	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်။	ချောင်းနားနီးလယ်များ ရေနစ်။
၁၀	မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်။	မိုးဦး၊ မိုးနှောင်မိုးခေါင်၊ ယာနှင့် မိုးသောက်လယ် ရေလုံလောက်မှုမရှိ။
၁၁	မုန်တိုင်း		
၁၂	ငလျင်		
၁၃	မီးဘေး		
၁၄	ဆားငံရေဝင်မြေ		
၁၅	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	လတ်။	မြေဆီလျော့လာ။
၁၆	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်။	ရှားပါးလာ။ ထင်း၊ အိမ်ဆောက်သစ် ရှာရန် ဝေးလာ သည်။
၁၇	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင် ဝမ်းစာမဖူလုံခြင်း၊ သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ) မိုးခေါင်ခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်စီး ခြင်း နှင့်သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းတို့သည် ထိ ခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။
၂။ စိုက်ပျိုးရေ မလုံလောက်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးမြေနည်းခြင်းတို့ကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုံးနည်းသဖြင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှု မရှိကြ ပါ ။

၁.၅.၄ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	လတ်။	ကိုယ်တိုင်ဆောက်ရွက်မှု မရှိ။ အရေးကြုံက မဖြေရှင်းနိုင်။
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့်။	မိသားစုဦးရေများပြီး ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိ။
၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်။	အလုပ်၊ ဝင်ငွေ ပုံမှန်မရှိ။
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သောဒေသ/ ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသတို့တွင်နေထိုင်သူများ		

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု		
၆	မတော်မဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)		
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)		
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ		
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်		
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်။	အလုပ်၊ဝင်ငွေ ပုံမှန်မရှိ။ ပြင်ပသွားရောက်အလုပ်လုပ် ရသည်။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့်။	အင်အားများသည့် ဘာသာ၊ လူမျိုးခွဲခြားမှုရှိ သည်။ နိုင်ထက်စီးနင်းပြုမူ၊ မြေယာလုယူမှုဖြစ်တတ်သည်။
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင်နေသူများ	မြင့်။	ရွာနီး အင်အားကြီးရွာမှ နိုင်ထက်စီးနင်းပြုမူသည်။
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင်နေသူများ	မြင့်။	ယာမြေလုယက်သိမ်းဆည်းမှု ရှိသည်။
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား		
၁၅	ဆေးစွဲသူများ		
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ		
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်။	
၁၈	ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့်။	ပြင်ပတွင် လုပ်ငန်းမျိုးစုံသွား ရောက်လုပ်ကိုင်ရသည်။ အန္တရာယ်ရှိသည်။
၁၉	ကားသမား		
၂၀	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ပညာအရည်အချင်းနည်းပါး၍ အလုပ်မရရှိသော လူငယ်များ၊ ကလေးများ၍ အမျိုသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများ၊ လက်လုပ်လက်စားများ၊ စားဝတ်နေရေး အဆင်မပြေသူများသည် ထိခိုက်လွယ်ကြသည်။

၂။ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ၊ မြေယာမဲ့များ၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူများ၊ ကျပန်းများသည် ပုံမှန်အလုပ်နှင့် ပုံမှန်ဝင်ငွေမရကြသောကြောင့် ထိခိုက် လွယ်ဆုံးမိသားစု၊ အုပ်စုများ ဖြစ်သည်။

၃။ သစ်တောကိစ္စပြဿနာ၊ လူနည်းစုပြဿနာ၊ ဒေသတွင်းပဋိပက္ခပြဿနာ၊ နယ်စပ်မြေနေရာလုမှုပြဿနာ၊ ရွှေပြောင်းသွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြရသဖြင့် အန္တရာယ်ရှိမှု အခြေအနေများမြင့်သည်။

၂။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

၂.၁ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

၂.၁.၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထု အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ပြဿနာများကို ပူးပေါင်းဖော်ထုတ်ပြီး၊ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အရင်းအမြစ်များ၊ အခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ကာ အကျိုးရှိစွာအသုံးချပြီး သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် အစီအစဉ်ကျသော မူဝါဒချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ပါမည်။

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထု အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	၂	၃	–	၃	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး	၅	၆
၂	လူငယ်အဖွဲ့	၂	၅၅	၂၃	၇၈	သာရေး၊နာရေး၊ လူမှုရေး	၄	၆
၃	ရပ်မိရပ်ဖ	၂	၂	၀	၂	ရပ်ရေး၊ ရွာရေး၊ သာရေး၊ နာရေး၊လူမှုရေး	၄	၆
၄	ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့	၃	၃	၀	၃	ရိုးရာအဆို၊အက၊ ဓလေ့ထုံးစံ။	၄	၆
၅	ဓမ္မစကြံာဝတ်ရွတ်အဖွဲ့	၃	၃၀	၂၃	၅၃	ဘာသာရေး	၄	၆
၆	မူကြိုကော်မတီ	၂	၅	၂	၇	ပညာရေး	၄	၆
၇	ကျေးရွာသစ်တော အဖွဲ့	၂	၅	၀	၅	သစ်တောနှင့်သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ထိမ်းသိမ်းရေး	၅	၆

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း

(၇) သင့်

(၈) ညံ့ (အားနည်း)

ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့များ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာမှာ ငယ်သော်လည်း အဖွဲ့အစည်းပေါင်း ၇ ဖွဲ့ရှိသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းအားလုံးကို ကျေးရွာသူ /သားများ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကဲမြန်မာမှ အဖွဲ့ငယ် (၁၄) ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်း ပေးပြီး ရံပုံငွေ ကူညီထောက်ပံ့ခဲ့သည်။

၂။ ၎င်းအဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့အနက် ၅ ဖွဲ့သည် ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် မိမိတို့ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်အရ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့များဖြစ်သဖြင့် ပြင်ပမှ လာရောက်ဖွဲ့ပေးသော အဖွဲ့များထက် ပိုမိုတောင့်တင်းပြီး လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု၊ တာဝန် ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ ဦးဆောင်မှု၊ စည်းရုံးမှု၊ အဖွဲ့ဝင်များ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု၊ ရေရှည်တည်တံ့ မှု ပိုမို ကောင်းမွန်သည်။

၃။ ကျေးရွာရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ကော်မတီဖွဲ့ရာတွင် အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်ပါဝင်ခွင့် အားနည်းနေ သေးပြီး အဖွဲ့များ စုစည်းမှု မရှိပဲသီးခြားစီရပ်တည်နေကြသည်။

၂.၁.၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ နှင့် အစီအစဉ်
၁	ကဲ မြန်မာအဖွဲ့	၂	ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ သောက်ရေ၊ စိုက်၊ မွေး၊ လမ်း၊ တံတား ပြုပြင်ရေးများ ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာနှင့် အဆက်အသွယ် ပြုနေသော ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ 2009 ခုနှစ်မှစ၍ Care Myanmar + EU + ကဲယားဖူးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ကျန်းမာရေး ပညာရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများဆောက်လုပ်ခြင်းများကိုလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။
၂။ Care Myanmar သည် ၂၀၁၄ တွင်စီမံကိန်းပြီးဆုံးပြီး လက်ရှိ ၂၀၁၅ အထိ EU နှင့် ကဲယားဖူးတို့ ပူပေါင်းကာ ၂၀၁၅ ထိလုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။

၂.၂ စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

၂.၂.၁ သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

၂.၂.၁.၁ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့			မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်(၁ဟတ်တာထိ)	၃၃	၄၉.၂%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ ၅ ဧကထိ (၂ ဟတ်တာထိ)	၂၃	၃၄.%	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား (၅ဟတ်တာထိ)	၁၁	၁၆.၄%	အလယ်အလတ်စားတောင်သူ
၅	၁၂.၅ဧကအထက် (၅ဟတ်တာနှင့် အထက်)			တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	**၆၇**	**၁၀၀ %**	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကိုကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုနည်းသည်။ တောင်သူကြီး အများဆုံး (၁၁) ဧက (လယ်၊ယာ၊ မိုးကောင်းသောက်) ရှိသည်။ အနည်းဆုံးတောင်သူမှာ ၀.၃ ဧကသာ ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ မြေယာမဲ့မရှိသော်လည်း မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု အလွန် နည်းပြီး ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု မရှိကြပါ။
၂။ ဥစ္စာအဆင့် ၃ နှင့် ၄ တွင်ရှိသော မိသားစုများမှာမြေယာမဲ့နှင့် ၅ ဧကအောက် တောင်သူငယ်များဖြစ်ပြီး ၅၆ ဦး (၈၃.၆%) ခန့်ရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်၄င်း၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ ကျဗန်းနေ့စားအဖြစ် လုပ်ကိုင် စားသောက်ကြသည်။
၂။ ၁၁ အိမ်ထောင်စု (၁၆.၄%) သာလျှင် လယ်နှင့်ယာကို ၅ ဧကအထက်ပိုင်ဆိုင်လုပ်ကိုင်ကြ ပြီး ၆ လအထက် ဝမ်း စာဖူလုံကြ သည်။
၃။ ပြေလည်နှင့် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိသူများသာ လယ်မြေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ကိရိယာများကို ပိုင်ဆိုင် ပြီး ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိသည်။

၂.၂.၁.၂ အစိုးရ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု(တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်)
၁				

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ စိုက်ပျိုးမြေအားလုံးမှာ မိုးရေသောက်၊ ရွာချဉ်းကပ်ချောင်း၊ ငွေတောင်ချောင်း စသည်တို့မှ ရရှိသည့် ရေဖြင့်သာ စိုက်ပျိုးသည်။ မိုးရာသီသာ စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။

၂.၂.၁.၃ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ	သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ				
စပါး		တင်း	၆၀	၈၀	၇၀	၇လပိုင်း - ၁၁ လပိုင်း = ၅ လကြာ	မြင့်။	လတ်	မိုးသီးနှံ
ပြောင်း		ပိဿ	၃၂၀	၆၄၀	၄၈၀	၇လပိုင်း - ၁၁ လပိုင်း = ၄လကြာ	မြင့်။	နိမ့်။	
မြေပဲ		တင်း	၄၀	၅၀	၄၅	၄ လကြာ	နိမ့်။	မြင့်။	ဆောင်းသီးနှံ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

၁။ လယ်စပါးစိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အဓိကထား စိုက်ပျိုးသည်။ ပြောင်းစိုက်ခြင်းသည် အမြတ်ငွေနည်းပြီး စွန့်တာနီ မြေပဲမျိုးသည် အမြတ်များသော်လည်း စိုက်ဧကနည်းသည်။ လယ်စပါးတွင် မျိုးကောင်းမျိုးသန့် များ လိုအပ်သည်။ ၂။ ကဲမြန်မာမှ နည်းပညာပေးသော်လည်း တောင်သူများမှ အသုံးချမှုနည်းသည်။

၂.၂.၁.၄ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ရွာ ပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက် ရိတ်သိမ်းစက် လက်တွန်းထွန်စက် ခြွေလှေ့စက် ရေစုပ်စက် ခြေနင်းရေတင်စက် မျိုးစေ့ချစက် မြက်ရိတ်စက်	၉ စီး		ကျေးရွာရှိလယ်ယာနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင်လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း၊ ထုတ်လုပ်မှုပစ္စည်းများ လိုအပ်ချက်ရှိနေသည်။ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန် စွမ်းရည် မြှင့်ရန် လိုအပ်သည်။

၂.၂.၁.၅ သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီ၊ သြဇာ)	မရှိ	တိုးချဲ့၍ မရနိုင်၊ မြေဆီသြဇာလည်း ဆုတ်ယုတ်မှုရှိသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	မရှိ	မိုးရေနှင့် ချောင်းရေကိုသာ အားထားရသည်။
သဘာဝမြေဆွေး၊ သြဂဲနစ်	ရှိ	နွားချေးရနိုင်သည်။ လုံလောက်မှုမရှိ။
သြဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	မရှိ	သုံးလေ့သုံးထမရှိ။ ဆေးအမျိုးအစားလည်းမသိ။
ချေးငွေရရှိမှု	ရှိ	စိုက်ဘဏ်နှင့် သမ မှထုတ်ချေး -အလုံအလောက်မရ။ အချိန်မီ မရ။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	ဒီမောဆိုးဈေးမှ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင်သည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ရှိ	ကဲမြန်မာမှ ရရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများမှ နည်း ပညာ ရရှိမှု အားနည်းသည်။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	ဒီမောဆိုး (၅) ရက်တဈေးသို့ အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကိုယ်ပိုင်အရင်းအနှီးမရှိ။ ချေးငွေရလျှင် အတိုးများသောကြောင့် မစိုက်နိုင်ကြပါ။ ချေးငွေရပါက ဆောင်းနှင့်နွေရာသီတွင် ချောင်းအနီးရှိမြေတွင် ရေစုပ်စက်ဖြင့်ရေတင်ပြီး ဆောင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးနိုင်မည်။

၂.၂.၁.၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	တိုးချဲ့၍ မရနိုင်ပါ။ မြေဆီဩဇာညံ့သည်။ မြေဆီလွှာတိုက်စားမှုရှိသည်။
ငွေကြေးအရင်းအနှီး လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	စိုက်ဘဏ်နှင့် သမကိုသာအားကိုးနေရ ချေးငွေမလုံလောက်၊ အချိန်မီ ချေးငွေမရ။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	ရှိ	စိုက်စရိတ်မလောက် လျှော့သုံးရ၊ အချိန်မီ မသုံးရ။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါး မှု	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာအားနည်းသည်။
ဆည်မြောင်းရေရရှိမှု	ရှိ	ဆည်မြောင်းနှင့် ဆည်ရေမရပါ။
မိုးရေမလုံလောက်မှု	ရှိ	နှစ်စဉ်မိုးခေါင်မှုများကြုံတွေ့ရ၊ စိုက်ရေအလုံအလောက်မရ။ မိုးရွာသွန်းမှု နောက်ကျ၊ လုံလောက်မှုမရှိ။
စိုက်ပျိုးရေသွင်းအားစုများအ ချိန်မှီအသုံးပြုနိုင်မှု	ရှိ	စိုက်စရိတ်မတတ်နိုင် -အချိန်မီမသုံးနိုင်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	စပါးမြေတွင်းအောင်းပိုး၊ ဆစ်ပိုး၊ ကြွက်၊ ငမြှောင်တောင်ဆိုးရွာစွာကျရောက်။
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	ရှိ	ကဲမြန်မာမှ လူနည်းစုသာနည်းပညာရ သည်။ လုံလောက်မှု မရှိသေး။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဒီမော့ဆိုး သွားရောက်နိုင်သည်။ ဈေးကောင်းမရကြပါ
အစိုးရမူဝါဒနှင့် အစီအစဉ်	ရှိ	စိုက်ဘဏ်မှချေးငွေကိုအချိန်မီမရ။ သီးနှံ ပေါ်ချိန်ပြန် ဆပ်ရသဖြင့် ဈေး ကောင်းရအောင် မစောင့်နိုင်ကြပါ။ ချေးငွေကိုလည်း လယ်ပုံစံ (၇) ရှိမှသာ ငွေချေးနိုင်သည်။ ချေးငွေ ပြန်ဆပ်မည့် စည်းကမ်း တောင်သူများနှင့် ကိုက် ညီမှု အားနည်းသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ငွေတောင်ချောင်းရေကိုသာ အားကိုးနေရသည်။ တမံပိတ်နိုင်သော အလားအလာမရှိ။ ပြင်ပချေးငွေမှာ အတိုး နှုန်းများသဖြင့် သွင်းအားစုအချိန်မီမထည့်နိုင်၊ နည်းပညာလက်လှမ်းမီမှု အားနည်းသည်။

၂.၂.၂ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း

၂.၂.၂.၁ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး နွား မြင်း ကျွဲ	၂၅	၈၉ ကောင် (ခိုင်းနွား ၃၉ ကောင်၊ နွားမ ၅၀ ကောင်)

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ဝက်	၅၉	၅၉ ကောင်
ကြက်	၆၄	၂၆၈ ကောင်
ဘဲ		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ မွေးမြူရေးသီးသန့် လုပ်ကိုင်သူမရှိ။ နွားထီးကို ခိုင်းရန်နှင့် နွားမကို သားဖေါက်ရန်မွေးမြူသည်။ ဝက်နှင့် ကြက် ကို ရိုးရာဓလေ့အရ မွေးမြူကြသည်။

၂။ မွေးမြူရေးသီးသန့်လုပ်ကိုင်သူ ၁၉ အိမ် (၂၈.၄%) ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးတွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ ၄၅ အိမ် ၆၇.၁% ရှိ သည်။

၃။ မွေးမြူရေးကို စီးပွါးဖြစ်မွေးမြူလေ့ မရှိကြပါ။ အကြောင်းမှာ ဈေးကွက်အတွက် လွတ်လပ်စွာ ရောင်းချခွင့် လိုင်စင်မရှိခြင်း၊ လိုင်စင်ရရန်ခက်ခဲခြင်းနှင့် လိုင်စင်ရှိသူများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရခြင်း၊ နှစ်စဉ် ကျရောက်သော ရောဂါများကို ကာကွယ်နိုင်ခြင်း၊ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု မရရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၄။ အစိုးရဌာနနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမမီနိုင်သဖြင့် မွေးမြူရေး တောင်သူများ ထုတ်လုပ်မှု နည်းပြီး အမြတ်အစွန်းလည်း နည်းသည်။

၂.၂.၂.၂ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	လယ်၊ယာ၊ အိမ်နှင့် ရွာပါတ်ဝန်ကျင်တွင် လွတ်ကျောင်းနိုင်သည်။
ရေရရှိမှု	မိုးရာသီတွင် ရေလုံလောက်သော်လည်း နွေရာသီတွင် ရေရှားသည်။
တိရိစ္ဆာန်မျိုး	ဒေသမျိုးကိုသာ မွေးမြူကြသည်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် လက်လှမ်းမမီကြပါ။ ရွာတွင် ဝက်သိုးမျိုးရှိသည်။
ချေးငွေ	သီးခြားချေးငွေမရှိပါ။ ကဲမြန်မာ အဖွဲ့မှ အနည်းငယ်ထောက်ပံ့ပေးသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	အစာစိမ်းကို ကျေးရွာတွင် အလွယ်တကူရနိုင်သည်။ ဆေးဝါး၊ အစာနှင့် တိရိစ္ဆာန်မျိုးကို ဘေးရွာကြီးများမှ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ ကဲမြန်မာမှ မွေးမြူရေးသင်တန်းပေးသည်။ ရွာတွင်း ရိုးရာပွဲ၊ နာရေး၊ သာရေး များတွင် ဈေးကောင်းရ ရောင်းနိုင်သည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	လိုင်စင် မရှိသဖြင့် လိုအပ်၍ ရောင်းပါက ဈေးနှိမ်ခံရသည်။ ကြက်တပိသား ၈၀၀၀ ကျပ်ရှိသည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	တပိုင်တနိုင်မွေးမြူရန်နေရာရှိ။ စီးပွါးဖြစ်မွေးရန် နေရာမရှိ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ အခွင့်အလမ်းအနေဖြင့် လွတ်ကျောင်းရန်စာကျက်ရှိသည်။ အစာစိမ်းရနိုင်သည်။ သဘာဝ ပါတ်ဝန်းကျင် စိမ်း လမ်းမှုရှိသည်။

၂။ ဈေးကွက်နှင့် နီးသည်။ ဈေးကွက်ကောင်းပြီး အလုံအလောက်ရှိသည်။ တိမ်မွေကု သင်တန်းသား လည်းရှိ သည်။

၄။ သွင်းအားစုများကိုလည်း အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

၅။ ကျွဲ၊ နွားများကိုလယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် အသုံးပြုကြပြီး ကြက်နှင့်ဝက်များကို မိသားစု စားသုံး ရန်နှင့် မိသားစု ဝင်ငွေရရန်အတွက် မွေးမြူကြသည်။

၂.၂.၂.၃ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲ စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမှီမှု	မွေးမြူရေးသီးသန့်ချေးငွေမရှိ။ ပြင်ပမှချေးငွေ အတိုးနှုန်းများသည်။ အလွယ်တကူ မ ရရှိ။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ရာသီကူးပြောင်းချိန်တွင် ကြက်နာရောဂါနှစ်စဉ်ဖြစ်ပွါးလေ့ရှိသည်။ ထိရောက်စွာ ကုသနိုင် ခြင်းမရှိ။ ဝက်နားရွက်ပြာ၊ ပေါင်ပုပ်လက်ပုပ်၊ ခွါနာလျှာနာ ဖြစ်လေ့ ရှိသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ငွေအရင်းအနှီးနည်းသောကြောင့် အချိန်မီ၊ လုံလောက်စွာ အသုံးပြု နိုင် ခြင်းမရှိ ပါ ။ ဖွဲ၊ ဆန်ကွဲ၊ ပြောင်းဆံမှုန့် ရွာတွင်မရနိုင်၊ ပြင်ပမှ ဝယ်ယူရသဖြင့် ဈေးကြီး သည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကာကွယ်ကုသမှု မရကြပါ။ မြို့နှင့်ဝေးသ ဖြင့် လိုအပ်ပါက ချက်ချင်း မရနိုင်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	ဈေးကွက်ရှိသော်လည်း ဈေးကောင်းမရနိုင်။
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ	မွေးမြူကုသ ဗဟုသုတအားနည်း
စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း များအတွက်လိုင်စင်လက်လှမ်း မှီမှု	သားသတ်လိုင်စင်မရှိသောကြောင့် ဈေးနှိမ်ခြင်းခံရသည်။
မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမှီမှု	
ငါးဖမ်းခွင့်	
ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု	
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှု	
အခြား	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ခွာနာ၊ လျာနာ၊ ပေါင်ပုပ်လက်ပုပ်၊ လည်ချောင်းကွဲ၊ ဝက်တုတ်ကွေး၊ ဝက်နားရွက်ပြာ၊ ဖြစ်ပွားသေပျောက်မှု များစွာရှိသည်။ ကြက်ရောဂါနှစ်စဉ်ကျရောက်ပြီး ဆုံးရှုံးမှုများသည်။ နည်းပညာဗဟုသုတ၊ ကာကွယ်စောင့် ရှောက် မှု၊ တိမ်မွေးကုလုပ်သား၊ ဆေးဝါး ကူညီထောက်ပံ့မှု လိုအပ်သည်။
၂။ မွေးမြူကုသရေးဆိုင်ရာသင်တန်းနှင့် ကာကွယ်ကုသရေးထိရောက်သော ဝန်ဆောင်မှုမရှိ။
၂။ တိရိစ္ဆာန်များ ကြိုတင်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုစနစ် မရှိပါ။ စနစ်တကျမွေးမြူနည်းစနစ် လိုအပ်ပါသည်။ ဗဟုသုတ အသိပညာအတွေ့အကြုံမရှိပါ။
၃။ ဆေးကုသစရိတ်လည်းမြင့်သည်။ အစာစရိတ်မြင့်သည်။
၄။ မိမိခြံထွက် တိရိစ္ဆာန်များအား လွတ်လပ်စွာ ရောင်းဝယ်ခွင့်မရှိ။ သားသတ်လိုင်စင်ရရန် ခက်ခဲသည်။ လိုင်စင်ရှိ သူ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှု ခံကြရသည်။

၂.၂.၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကဏ္ဍ

၂.၂.၃.၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း		၆၇		လတ်။ (ဂဝံကျောက်၊ ထင်း၊ ဆေးဝါး၊ အသီးအရွက်၊ သားကောင်များ မိသားစုအတွက် ရှာဖွေကြသည်။)
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၃	လျှပ်စစ်၊ဓာတ်ငွေ့နှင့်ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း		၂၀		လတ်။ ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရကြပါ။
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	၂	၃၀		လတ်။ အိမ်ဈေးဆိုင်သေး ၂ ဆိုင်၊ ခြံထွက်သီးနှံ အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ကြသူ ၃၀ ဦး ဖြစ်သည်။ အရင်းအနှီးနည်း၊ အမြတ်နည်းသည်။

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ် ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၅			လတ်။ ထော်လာဂျီဖြင့် မြို့နှင့် ရွာသီးနှံသယ်ယူပို့ဆောင်သည်
၁၀	ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှား ရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်း များ				
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း များ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး		၅		လတ်။ ကျောင်းဆရာ/ဆရာမ ပုံမှန် ဝင်ငွေရှိသည်။
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင် များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်း များမှအပ)		၁၀၀		နိမ့်။ ၆၇ အိမ်မှ ရွှေပြောင်း လုပ်သား ၁၃၀ ခန့်ဦးရှိသည်။ ပုံမှန်အလုပ်နှင့် ဝင်ငွေ မရှိ။
၁၇	ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူ များ				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၇	၂၂၂		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ပုံမှန်အလုပ်မရှိ၊ ဝမ်းစာအတွက် ရရာကြုံရာ လုပ်ကိုင်ကြရသည်။

၂။ ဒီမောဆိုးတွင် ခြံရှင်း၊ ကျောက်ထု၊ လမ်းခင်း၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ကိုင်ရသည်။ မူဆယ်၊ ဖားကန့်၊ မော်ချီး၊ လွိုင်ကော်၊ အရှေ့ပဒေါင်၊ ထိုင်း၊ မလေးသို့ ရွှေပြောင်းလုပ် သားအနေဖြင့် ရရာအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ကြ ရသည်။

၃။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းအရေအတွက် ၇ ခု ရှိပြီး အလုပ်သမား လုပ်ကိုင်သူ ၂၂၂ ဦးရှိသည်။

၄။ ပန်းရံ၊ လက်သမား ကျွမ်းကျင်သူ (၂၀) ဦး ရှိသော်လည်း အလုပ်အကိုင် အမြဲမရှိ။ ပုံမှန်ဝင်ငွေမရ။ နေ့စားအလုပ်ကြမ်း လုပ်သားအိမ်ထောင်စု (၂၂) မှာ အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရှိ။ စားဝတ်နေရေး ပြေလည်မှုမရှိ။

၅။ ကျဇန်းနှင့် တောင်သူငယ်များအတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် နေ့စားလုပ်ခြင်းသည်၊ အဓိကလုပ်ငန်းဖြစ်သော်လည်း မွေးမြူရေးနှင့် အခြားလုပ်ငန်းများကို တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် စားဝတ်နေရေးကို ဖြေရှင်း ကြသည်။

၆။ လယ်ယာစိုက်ချိန် ရိတ်ချိန်တွင် အလုပ်ပေါပြီး ကျန်အချိန်များ အလုပ်ခက်ခဲသည်။ အကြွေးယူ (သို့မဟုတ်) လုပ် အားကြိုရောင်းခြင်း စားဝတ်နေရေးကိုဖြေရှင်းရသည်။

၂.၂.၃.၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
သဘာဝအရင်းအမြစ်များရှိသည်။	ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိ။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ။ အဆက်အသွယ်မရှိ။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုမရှိ။
ဗဟုသုတ၊ နည်းပညာ၊ စာပေ စိတ်ဝင်စားမှုရှိသည်။	အဆက်အသွယ်နှင့် အရင်းအနှီးမရှိ။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၊ ရိုးရာ၊ အလုပ်အကိုင် ကြိုးစားရှာဖွေ လုပ်ကိုင်သည်။	ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိ။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ။ အဆက်အသွယ်မရှိ။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုမရှိ။
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအသင့်အတင့်ကောင်းသည်။	ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်မှုမရှိ။ ပုံမှန်သွားလာသည့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယဉ်မရှိပါ။
မီးရရှိပါက အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းပိုလုပ်နိုင်မည်။	လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးပါ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၁-၃ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျပန်းမိသားစုများအတွက် ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိ။ အလုပ်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရှိ။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အ လမ်း နည်းသည်။

၂။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အတတ်ပညာကျွမ်းကျင်မှု နည်းခြင်း။

၃။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း၊ ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိခြင်း၊ အချိတ်အဆက်၊ အဆက်အသွယ် နည်းပါးခြင်း။

၄။ စိုက်မွေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများနှင့် အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ကျေးရွာအတွင်း အားသာချက်၊ အခွင့်အလမ်းကောင်းများ ရှိသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ ဝမ်းစာဖူလုံမှု တို့သည် အဟန့် အတားဖြစ်သည်။
၅။ ဒေသတွင်း ကျောက်တောင်များမှာ ကျောက်၊ဖြုံးနှင့် အုတ်လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်နိုင်သည်။

၂.၃ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ဒီမောဆိုးဈေး-၆ မိုင်	လွိုင်ကော်ဈေး - ၁၆ မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ကျောက်ခင်းလမ်း။ ထော်လာဂျီ၊ နွားလှည်း၊ ဆိုင်ကယ်ဖြင့်သွားလာနိုင်သည်။	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ဆိုင်ကယ် တက္ကစီ။
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်မှု	စိုက်မွေး၊ အိမ်သုံးဆေး၊ စားသောက်ကုန်၊ သီးနှံရောင်းဝယ်ရေး။	ကုန်မျိုးစုံရောင်းဝယ်ရေး။
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	သွပ်မိုး ကွန်ကရစ်ခင်း၊ ပျဉ်ကာ။ တပတ် (၃) ရက် ဈေးဖွင့်သည်။	ကောင်းမွန်သည်။ နေ့စဉ်ရောင်းဝယ်နိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ဒီမောဆိုးဈေးနေ့ တနင်္လာ၊ ဗုဒ္ဓဟူးနှင့် စနေနေ့ဈေးဖွင့်သည်။ ဒီမောဆိုး (၉.၆) ကီလိုမီတာ၊ လွိုင်ကော်ဈေး (၂၅.၆) ကီလိုမီတာ ဝေးသည်။
၂။ လွိုင်ကော်ဈေးသို့ သီးနှံများများရောင်းရန်၊ ကုန်မာနှင့် စက်ပစ္စည်းများ စိုက်ပျိုးရေး ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရန် သွားကြသည်။

၂.၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်	ချေးငွေ (၁ ဧက မှ - ၁၀ ဧက ထိ)	၆လကြာ	၇၅ ပြား	လယ်ယာပိုင် ဆိုင်မှုပုံစံ (၇)	လိုသလောက်မရ။ လွိုင်ကော်သို့ သွားရောက် ချေးရသည်။
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်					
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ					

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေး အစီအစဉ်	မည်သူမဆိုလုပ်ငန်းမျိုးစုံအတွက် ငွေချေးနိုင်။	ကန့်သတ်မှုမရှိ။	၅%	မလို။	လိုတဲ့အချိန် လိုသလောက်မရနိုင်။
ငွေချေးပေးသူ	ကျန်းမာရေးအတွက်	ကန့်သတ်မှုမရှိ။	၁၀%	မလို။	လိုတဲ့အချိန် လိုသလောက်မရနိုင်။
အပေါင်ဆိုင်					
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ချေးငွေ	၃ လကျော်ပါက အတိုးပေးရသည်	၄%	မလို	လိုတဲ့အချိန် လိုသလောက်မရနိုင်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ စိုက်ဘဏ်ချေးငွေအချိန်မီမရ၊ လုံလောက်မှုမရှိ။ စိုက်ဘဏ်မှ (၄) ဦးသာငွေချေးနိုင်ပြီး (၂၀) သိန်းချေး နိုင်သည်။ လယ် တဧကအထက်ရှိမှသာ ငွေချေးပေးသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရံပုံငွေ (၃၅) သိန်းရှိပြီး (၃၀) သိန်းကို (၂၃) ဦးအား အတိုး ၄% နှုန်းဖြင့် ချေးထားသည်။ အပေါင်ဆိုင်မှ ချေးငွေကို အတိုးကြီးပေးချေးယူ စိုက်ပျိုးပြီးမှသာ စိုက်ဘဏ်ချေးငွေကို ပြန်ဆပ်ကြရသည်။ မိတ်ဆွေထံမှ ချေးယူပါက အတိုးနှုန်းများပြီ လိုသလောက် ချေးယူနိုင် ခြင်းမရှိပါ။

၂။ အပေါင်ဆိုင်မှ ချေးငွေကို အတိုးကြီးပေးချေးယူ စိုက်ပျိုးပြီးမှသာ စိုက်ဘဏ်ချေးငွေကို ရကြသည်။ မိတ်ဆွေ ထံမှ ချေးယူပါက အတိုးနှုန်းများပြီ လိုသလောက်ချေးယူနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

၃။ လွိုင်ကော်နှင့် မိုးမြဲရှိ အပေါင်ဆိုင်၊ ပွဲစား၊ ပွဲရုံ စသည်တို့မှငွေချေးငှားပါက အပေါင်ခံပစ္စည်း ရှိမှသာ ငွေချေးနိုင်ကြသည်။

၂.၅ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း အပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

၂.၅.၁ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက် အခဲများ

ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက် အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု	ရှိ	မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုမရှိ။
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ	မြေဆီလွှာတိုက်စားမှုများသည်။ မြေဆီလွှာ ထိန်းသိမ်းမှုမရှိ။ မြေအရည်အသွေးကျဆင်းလာသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ	ထင်း၊ သစ် ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများပြီး ထိန်းသိမ်းမှု မရှိ ကြပါ။
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	ပိုးသတ်ဆေးအလွန်အကျွံသုံးစွဲကြသည်။ နည်းပညာ နည်းပါးသည်။

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ	မိုးရေအဓိကအားကိုးကြရသည်။ သစ်တောပြုန်းတီးမှုကြောင့် မိုးခေါင်၊ မိုးရွာသွန်းမှု နောက်ကျပါက ရာသီမှီ စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိ။ နွေရာသီတွင် ရေခမ်းခြောက်သည်။
အခြားတိရိစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ	မိုးရာသီသာ ငါးရှိသည်။ ရေရှားပါးမှုကြောင့် မွေးမြူနိုင်ခြင်းမရှိ။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ	တဖြည်းဖြည်း ရှားပါးလာသည်။ ထိန်းသိမ်းမှု မရှိ။ တောလိုက်၊ ဖမ်းယူပြီး ကာကွယ်မှုမရှိ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ထိန်း ဧရိယာ (၁၇) ဧကနှင့် ရေထိန်းဧရိယာ (၂၀) ဧကရှိသော်လည်း ပါတ်ဝန်းကျင်ရှိ အင်အားကြီးရွာများမှ လာရောက်ဖျက်ဆီး၊ ခိုးယူ (ထင်း၊ သစ်) ထုတ်ယူမှုခံ ရသည်။

၂။ အခြားတိရိစ္ဆာန်များ ထိန်းသိမ်းမှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အားနည်းပြီး သဘာဝအရင်းအမြစ် ထိန်းသိမ်းမှု အန္တရာယ်ရှိသည်။

၃။ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုလည်း မရှိကြပါ။

၄။ ပိုးသတ်ဆေးဗူးခွံများကိုလည်း စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ပါတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းမှု နည်းလာ သည်။

၅။ သစ်တောများလည်းထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများပြီး သစ်တောပြုန်းတီးလာသဖြင့် စိမ့်စမ်းရေထွက် များလည်း တ ဖြည်းဖြည်း ခမ်းခြောက်လာသည်။

၂.၅.၂ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	လတ်။	နှစ်စဉ် ၆ ဧကကျော် ရေလွှမ်းခံရပြီး ဆုံးရှုံးမှုရှိသည်။	ရေနုတ်မြောင်းများ တူးဖေါ်ခြင်း။
မီးဘေး			
မုန်တိုင်း	နည်း	၂၀၁၄ တွင် ကျရောက်ခဲ့ဘူးသည်။	ရေဒီယိုနားထောင်၊ ရပ်ရွာ သတိပေးစ နစ်ရှိသည်။ ပျက်စီးမှုကို ဝိုင်းဝန်းကူ ညီကြသည်။
ငလျင်	နည်း	တခါတရံလှုပ်တတ်သည်။	မရှိ။
မိုးခေါင်ခြင်း	များ။	နှစ်စဉ်ကဲ့သို့ မိုးခေါင်သည်။	သစ်တောထိန်းသိမ်းခြင်း၊သစ်တော စိုက်ခြင်း၊ နှစ်ရှည်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်း။

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
အအေးလှိုင်း			
ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားမှု	များ။	မြေယာ၊ သစ်တော၊ ကန့်ကွက် ရေ ထွက်ပေါက် လုယူဖျက်ဆီး ခံရ သည်။	ကော်မတီအဖွဲ့ရှိသည်။ ညှိနှိုင်းဆောင် ရွက်ရာတွင် ခက်ခဲမှုရှိသည်။
တိရိစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	များ	ကြက်နာ ဝက်နာကျန်းရောဂါ ခွါနာလျှာနာ နှစ်စဉ်ဖြစ်သည်။	တိ-ကု နှင့် ကုသမှု ဝန်ဆောင်မှုအားနည်းသည်။ ကြိုတင်ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးလေ့ မရှိ။
လူရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	များ။	ရာသီဖျား။ လယ်စိုက်ချိန်အဖြစ် များသည်။ ရေသန့်ရှင်းမှု မရှိ။	ကျေးရွာတွင် ကုသမှုရှိသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ယာမြေ၊ သစ်တော၊ ရေထိမ်းတော၊များ ပဋိပက္ခနှစ်စဉ်ရှိသည်။ ပြင်ပရွာမှ လုယူ၊ ခိုးထုတ်မှု ရှိသည်။ လူရောဂါအနေဖြင့် ရေသန့်ရှင်းမှု မရှိသောကြောင့် ဝမ်းရောဂါ၊ ယားနာ၊ တုတ်ကွေး၊ ငှက်ဖျား ဖြစ်သည်။

၂။ တခါတရံ တိရိစ္ဆာန်ရောဂါများ ဆိုးဝါးစွာ ကျရောက် ဆုံးရှုံးလေ့ရှိသည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း အလေ့အထ မရှိ။

၂.၆ ပညာရေး

၂.၆.၁ ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	ဧနှစ်နှင့်အထက်၊ကျောင်းနေလူဦး ရေ ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၁၃	၄၂	၅၅	၁၈.၇%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	၁		၁	၀.၃%
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၆၀	၅၁	၁၁၁	၃၇.၈%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၄၁	၂၆	၆၇	၂၂.၈%
အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၆	၁၄	၃၀	၁၀.၂%%
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	၆	၁၁	၁၇	၅.၈%
တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူများ	၆	၇	၁၃	၄.၄%
၉ နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း (၂၇)	**၁၄၃**	**၁၅၁**	**၂၉၄**	**၁၀၀%**

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင် လုံးဝစာမတတ်သူ ၈၀ ဦး (၁၅.၃%) ရှိသည်။

၂။ မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ၊ စာရေးစာဖတ်တတ်သူများသော်လည်း ဘွဲ့ရပညာတတ်သူနည်းသည်။ အကြောင်းမှာ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းအထိ စာသင်ကျောင်းရှိသော်လည်း အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်များမှာ ဝေးပြီး မိဘများမှ ဆင်းရဲသောကြောင့် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်ကြပါ။

၂.၆.၂ ကျောင်းအပ်နှံနှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှံနှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၃၆	၂၆	၆၂	၁၁၉.၂%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၁၆	၁၄	၃၀	၇၅%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆နှစ်ကြား)	၉	၅	၁၄	
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ	၆	၇	၁၃	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ မူလတန်းတွင် ကျောင်းသားဦးရေမှာ ကျေးရွာကလေးဦးရေထက် ပိုများနေရခြင်းမှာ အချို့ကလေးများမှာ ၅ နှစ်ကျော်မှ ကျောင်းနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

၂။ အသက်အရွယ်အပိုင်းအခြားအရ အလယ်တန်း ကျောင်းသားဦးရေ လျော့နည်းနေရခြင်းမှာလည်း ကျောင်း သားများ အသက်ကြီးမှကျောင်းနေရခြင်းနှင့် မိဘများဆင်းရဲသောကြောင့် အလယ်တန်းကို ကျောင်းဆက်မထားနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

၃။ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဦးရေ သိသိသာသာ လျော့နည်းရခြင်းမှာ အခြားသို့ ကျောင်းဆက် ထားရန် မတတ်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၄။ မူလတန်းအဆင့် ကျောင်းပြီးဆုံးပါက ကျောင်းဆက်မတက်နိုင်သူ အလယ်တန်းမတက်နိုင်သူ (၅၀) ဦး၊ အထက်တန်း ဆက်မတက်နိုင်သူ (၂၀) ဦး၊ တက္ကသိုလ်ဆက်မတက်နိုင်သူ (၁၀) ခန့် ရှိသည်။

၅။ အလယ်တန်းကို ယူဆိုမိဆို အလက တွင် သွားတက်ရပြီး အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ကို လွိုင်ကော်နှင့် ဒီမောဆိုးတွင် သွားရောက်တက်ရောက်ရသဖြင့် ငွေကြေး၊ လုံခြုံမှု၊ သွားလာရေး၊ နေထိုင်ရေး၊ ဝမ်းစာ၊ ကျောင်းစရိတ် အခက်အခဲရှိသဖြင့် ငွေကြေးတတ်နိုင်သူသာ တက်ရောက်နိုင်ကြသည်။

၂.၆.၃ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အလယ်တန်းကျောင်း
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ကျေးရွာတွင်း။	ယူဆိုမိုဆို
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်	ခြေလျင်
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား	(၁၂၀ × ၃၀ × ၁၂) ပေ	
(အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	(၂၇ ပေ × ၂၁ ပေ × ၁၂ ပေ)	
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ အုတ်ညှပ်၊အင်္ကတေခင်း။	
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	လုံလောက်မှုရှိသည်။	

ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	မ	ကျား	ပေါင်း
	၁	၃	၄			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ မူကြိုကျောင်း (၁၈ ပေ × ၂၁ ပေ × ၉ ပေ) ကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ကဲမြန်မာမှ လှူဒါန်းသည်။ မူကြိုကျောင်းသား (၈ + ၇=၁၅) ဦးရှိ သည်။

၂။ မိုးရေလှောင်ကန် (၈ ပေ × ၈ ပေ × ၆ ပေ) (ဂါလံ (၃၀၀၀) တစ်ကန်၊ ယင်လုံအိမ်သာ (၂) ခန်းတွဲ မူလတန်းကျောင်းတွင် တလုံး၊ မူကြိုကျောင်းတွင် တလုံးကိုလည်း ကူညီခဲ့သည်။

၃။ ဆရာအိမ် (၁၂ ပေ × ၁၂ ပေ × ၉ ပေ) သက်ကယ်မိုး၊ ဝါးထရံကာ၊ ပျဉ်ခင်းကို ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့ပြီး ယခုအခါ ပျက်စီးနေပြီဖြစ်သည်။ ကျောင်းခြံစည်းရိုး၊ ဆရာနေအိမ်၊ ယင်လုံအိမ်သာ လိုအပ်သည်။

၂.၆.၄ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	၄ ဦးအနက် (၃) ဦးသာ စာသင်ကြားသဖြင့် သင်ကြားမှုအားနည်းသည်။
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၃/၆၂= ၁/၂၁
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	များသည်။ပညာဆက်လက်သင်ကြားရန်အခက်အခဲရှိသည်။
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်မှုရှိသည်။ အစိုးရမှထောက်ပံ့ပေးသည်။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက်	အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း၊ တက္ကသိုလ် တက် ရောက်ရန်

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ငွေကြေး၊ စရိတ်၊ သွားလာမှု အခက်အခဲ ရှိသည်။
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်းမွန်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဆရာနှင့် တပည့် အရေအတွက် အချိုးညီမျှမှုရှိသည်။
၂။ အချို့ကျောင်းသားများ စာတော်သော်လည်း ဆင်းရဲသောကြောင့် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်ကြပါ။

၂.၇ ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

၂.၇.၁ အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

၁. ဝမ်းရောဂါ	၂. ယားနာ	၃. တုတ်ကွေး	၄. ငှက်ဖျား
၅. မီးယပ်	၆. လေးဖက်နာ	၇. တီဘီ	၈. ထုံနာ၊ ကျင်နာ၊ ကိုက်ခဲ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဝမ်းရောဂါနှင့် ယားနာဖြစ်ပွားမှု အဖြစ်များသည် ရေသန့်ရှင်းမှုမရှိ

၂.၇.၂ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(ကီလို)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ(လုံလောက်မှု /မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာ ရေး ဌာန	ကွိုင်ငံရွာ (၃.၂) ကီလိုမီတာ	လုံလောက်မှု မရှိ	သားဖွားဆရာမ ( ) ဦး ကြီးကြပ်-၁ ( ) ဦး	မရှိ။	တပါတ် (၃) ရက်သာ ဖွင့်သည်။ ကျန်ရက် လူနာအတွက် ကုသ ရန် ခက်ခဲမှုရှိသည်။
ဆေးရုံ	ဒီမောဆိုး ၆ မိုင် (၉.၆) ကီလိုမီတာ	ရှိ	ဆရာဝန် ( ) ဦး သူနာပြု - ( ) အခြား - ( )	ရှိ	စရိတ်သွားလာ မှုခက်ခဲသည်။ ရွာနှင့်ဝေးကွာ၊ လူနာအတွက် လမ်း ခရီး စိုးရိမ်ရသည်။

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(ကီလို)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ(လုံလောက်မှု /မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ဆေးဆိုင်	ဒီမောဆိုး (၉.၆) ကီလိုမီတာ လွိုင်ကော် (၂၅.၆) ကီလိုမီတာ	ရှိ	မိုးပြဲနှင့်လွိုက်ကော်မြို့များတွင်သာ ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူရှိသည်။	ရှိ။	အသင့် အတင့်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာ သားဖွါးဆရာမ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း (၃) လ၊ (၆) လကြာမှ တကြိမ်သာ ရွာသို့ လာသည်။ မီးဖွား လျင် လက်သည်နှင့် မီးဖွားရသည်။

၂။ ကာကွယ်ဆေးကို ကွိုင်ငံရွာ (၂) မိုင်ခန့် အကွာအဝေးတွင် သွားထိုးရသည်။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ လက်လှမ်းမီမှု အားနည်းသည်။ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲနှင့် ဝန်ထမ်းလိုအပ်မှု ရှိသည်။

၂.၇.၃ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း						
အဝီစိတွင်း						
အဝီစိတွင်း၊ စက်တွင်း						
ကန်	၅၃	၄၈ အိမ် ကောင်းသည်။		Â		
မြစ်/ချောင်း	၆၇	ဆိုး	Â	Â	Â	
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	၅	ကောင်း		Â		
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း						

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် တောင်စလင်းရေကုသိုလ်မှ ဂါလံ (၃၀၀၀) ရေကန်တကန်၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ယူနီဆက်မှ ဂါလံ (၃၀၀၀) ရေကန်တကန်၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ကဲမြန်မာ စီမံကိန်းမှ ဂါလံ (၆၀၀၀) ရေကန် (၃) ကန်၊ ဂါလံ (၃၀၀၀) ရေကန် (၂) ကန်၊ ဂါလံ (၆၀၀၀) ရေကန် နွေရာသီတွင် သုံးရသည်။

၂။ ၂၀၁၀ – ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ကဲမြန်မာမှ (၂.၅) မိုင် အကွာအဝေး ရွာ၏အနောက်တောင်ကျောက်ကြား စိမ့်စမ်းရေသွယ် လုပ်ငန်းကို ၂ လက္မ ပိုက်ဖြင့် ရေငုတ် (၈) ငုတ်ဆောက်လုပ်ပေးထားသော်လည်း ရေထွက် မကောင်းသဖြင့် ရေမရတော့ပါ။
၃။ ရေစု၊ ရေဖမ်းသော်လည်း ကန်သုံးမရပါ။ နွေ၊ ဆောင်းရာသီတွင် ရေရှားသည်။ ငွေတောင်ချောင်းမှ ရေကို အသုံးပြုရပြီး (၂) မိုင်ဝေးသည်။ လူ၊ လယ်၊ တိရိစ္ဆာန်စုပေါင်းသုံးသဖြင့် သန့်ရှင်းမှု မရှိပါ။

၂.၇.၄ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်)

ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၆၂	ကဲမြန်မာနှင့် ကဲယားဖူးမှ ထောက်ပံ့ပေးသည်။
ကျင်းအိမ်သာ		
တောထိုင်		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လက်ရှိ ယင်လုံအိမ်သာ (၆၂) အိမ်အနက် (၃၇) လုံးသာ ကောင်းပြီး ကျန် (၂၅) လုံးမှာ ပျက်စီးနေပြီး ယင်လုံ မှု မရှိတော့ပါ။ (၅) အိမ်မှာ အိမ်ထောင်ခွဲများ ဖြစ်ပြီး စုပေါင်းသုံးနေကြသည်။

၂.၈ လမ်းတံတား အခြေအနေ

၂.၈.၁ ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတား တည်ရှိမှု

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ဆိုး	၁၉၅၇	Â		၈.၇၂ ကီလိုမီတာ
ချဉ်းကပ်လမ်း	၃	သင့်	၂၀၁၃		Â	၈ ကီလိုမီတာ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အ လက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ရွာချဉ်းကပ်လမ်းကို ကျောက်ချောလမ်း ပြုပြင်ပြီးသော်လည်း ရွာအတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းသာ ဖြစ်နေသဖြင့် ပြုပြင်ရန်လိုအပ်ပြီး မိုးတွင်းအခါ သွားလာမှု ခက်ခဲသည်။

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား တံတား	၃	ဆိုး။		Â	တံတား (၃) စင်း
ကြိုးတံတား ရေပြွန်	၂ ပေ × ၃ ပေ (၄ဆက်)	သင့်။	၂၀၁၄	Â	ကြိုးတံတား ရေပြွန်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ တောင်ပေါ်သွားတံတားမှာ (၃၀ × ၁၈ × ၁၂) ပေ၊ ချောင်မကြီးလေး လယ်သွားတံတား၊ အမှတ် ၃ ကန်ချောင်းတံတား (၄ × ၁၂ × ၄) ပေ၊ အမှတ် ၂ ကန်ချောင်းကုန်ထုတ်တံတား (ပျဉ်ခင်း) ပျက်စီး နေသည်။

၂.၈.၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း ပင်လယ်ရေကြောင်း				
၁ “ လှေ၊သမ္ဘာန်	၂ - မော်တော်		၃ - သဘော်	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၈.၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဘာန်	ဆိုင် ကယ်	သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်	ထော်လာကျီ	ဘတ်စ်ကား	နွားလှည်း
အရေအတွက်			၅၅		၅	၁	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းနည်းပြီး ဆင်းရဲတောင်သူများ၍ ပိုင်ဆိုင်မှုယာဉ်နည်းသည်။ သွား၊ လာ၊ ရောင်း၊ဝယ်၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ထော်လာကျီ (၅) စီးနှင့် အရေးပေါ်အတွက် အိမ်သုံး ကားတစီးကိုသာ တရွာလုံး အားကိုးနေကြရသည်။

၂.၉ လျှပ်စစ်မီး ရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာခါတ်အားလိုင်း ဆိုလာစနစ်	၃၂	သင့်။	မိုးရာသီတွင် အခက်အခဲ ရှိသည်။
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ် ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင် လေစွမ်းအင် ဇီဝလောင်စာ (ဖယောင်းတိုင်)			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ယခုလက်ရှိ ၂၀၁၅–၂၀၁၆ စီမံကိန်းအရ ၂၀၁၅ ခုနှစ် မေလတွင် ခါတ်တိုင်ထူသည်။ ၁၅၀၀ ပေ ခါတ်အားကြိုးသွယ်တန်းပြီး (၁၀၀) ဗို့အားတပ်ဆင်ပေးထားသည်။ ကျန်ရှာမှ ငွေသွင်းပြီးမှ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်။ ကျေးရွာမှ သိန်း (၁၂၀) သာ တတ်နိုင်ကြသည်။ လက်ရှိ (၅၀)သိန်း သွင်းထားပြီး အိမ်တွင်တပ်ဆင်ခ ကုန်ကျခံနိုင်သည်။

၂.၁၀ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၃၅	၃၁ (အီဗွီဒီ)		၂၂		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာလူထုသည် တယ်လီဖုန်း (၃၅) လုံး၊ အီဗွီဒီ (၃၁) လုံးရှိသည်။
၂။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သာ ဖုန်းသုံးနိုင်သေးသည်။ လူငယ်များ အင်တာနက် လက်လှမ်းမှီ သည်။ သို့သော် သတင်းနှင့်နည်းပညာ လေ့လာမှုအားနည်းသည်။

၂.၁၁ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	အိမ်အချို့တွင် အီးဗွီဒီ ရှိပြီး သွားရောက်ကြည့်ရှုနိုင်သည်။

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	တက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘာသာရေးပွဲများတွင်ဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်း
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျောင်းအားကစားကွင်းရှိသည်။ ကျေးရွာအားကစားကွင်း သီးခြားမရှိပါ။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	တက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြသည်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	လူငယ်အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသားများ ရိုးရာကို ထိန်းသိမ်းကြသည်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက်၊ ဂျာနယ်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ လူငယ်များသည် ရိုးရာထိန်းသိမ်းမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါဂင်ဆောင်ရွက်မှု အားကောင်းသည်။ အသိပညာ စွမ်းရည်မြှင့်ပါက ပိုမိုကောင်းနိုင်သည်။

၂။ ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်တွင် စာအုပ်လိုအပ်သည်။ အားကစားကို ပြည်နယ်အဆင့် ပထမဆု ရရှိသည်။ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်ကြသည်။ စာအုပ်စာပေပြင်ပမှ ရှာဖွေဖတ်ကြသည်။

၃။ ကျေးရွာအတွက် လူကြီးများကိုသာ အဓိကအားထားနေကြရပြီး လူငယ်များကို စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရန် လိုအပ်သည်။

၂.၁၂ ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်း လုံခြုံရေး အခြေအနေ

၂.၁၂.၁ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာအဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဆက်သွယ်ရေး network၊ အများသုံးတယ်လီဖုန်း
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ။(ဝန်ထမ်းနှင့်ယာဉ်များအတွက်)	ကျန်းမာရေးအာမခံ၊ အသက်အာမခံ စသည်
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ	ကြိုတင်သတိပေးစနစ်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီ၊
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ။	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်များ၊ ရဲစခန်းမှ လုံခြုံရေး အကူအညီများ ရရှိမှု

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ MPT _ Telenor network ဆက်သွယ်ရေးကောင်းသည်။

၂။ ဝန်ထမ်းများသာအသက်အာမခံထားကြသည်။

၃။ ရဲစခန်းနှင့် အဆက်အသွယ်ပြုမှုအားနည်းသည်။

၂.၁၂.၂ မူခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၉ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ထင်းနှင့် အိမ်ဆောက်သစ်များ ခိုးယူမှု၊ ပါတ်ဝန်းကျင်ရွာများမှ ရွာပိုင်သဘာဝ ပါတ်ဝန်းကျင်နှင့် ရေထိမ်းတောမှ ထင်းနှင့် သစ်များကို အမြဲ နှစ်စဉ် ခိုးထုတ်ကြသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ငံရိုးကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရေးအတွက် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်များ တိုးတက်လာစေရန် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်မှုနှင့် တက်ကြွစွာ ပူပေါင်းပါဝင်လာစေရန် ဦးစီးဆောင်ရွက်နိုင်မှုတို့မှာ အဓိကအချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအဓိကအချက်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်မည့် နည်းလမ်း သို့မဟုတ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မဟာဗျူဟာရှိထားရန် အရေးကြီးပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ၊ ကြုံတွေ့ နေရသော အခက်အခဲနှင့် စိန်ခေါ်ချက်များ၊ နောင်လိုလားအပ်သည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ ယင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မည်သို့မည်ပုံ ဖော်ဆောင်မည် စသည်တို့သည်ပင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာအတွင်း ကြောင်းကျိုးဆက်စပ် ပါဝင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဖော်ဆောင်ရာတွင် အလားအလာကောင်းများ၊ ဖြစ်နိုင်ခြေများရှိသလို တစ်ဘက်တွင်လည်း အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုးကားစာရွက် စာတမ်းများ၊ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများနှင့် အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဒေသရှိ နားလည်တတ်သိသူများနှင့် ဆွေးနွေးမှုများ၊ ကျေးရွာရှိ ဦးတည်အုပ်စုများနှင့် ဆွေးနွေးချက်များကိုအခြေခံ၍ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေသော အခြေအနေများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများကို ဖော်ထုတ်ထားရှိပါသည်။

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
လူသား အရင်း အမြစ် • အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သော လူဦးရေ များပြားခြင်း။ • လူကြီး၊လူငယ်များ စုပေါင်းလက်တွဲ ဆောင်ရွက်လေ့ရှိခြင်း။ • ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားရှိခြင်း	• ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေ စုစုပေါင်းမှာ ကျား (၁၁၃) ဦး နှင့် မ (၁၂၂) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၂၃၅) ဦး ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၆၀.၄)% ရှိပါသည်။ လက် ရှိ အထက်တန်းပညာတက်ရောက် သင်ကြားနေသူ(၁၄) ဦး၊ တက္ကသိုလ် တက်ရောက်နေသူ (၁၃)ဦး၊ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရ (၁၇) ဦး စသည်ဖြင့် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပညာတတ် ဦးရေများပြားလာသောကြောင့် အနာဂတ်ကာလတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်များ ရှိနေပါသည်။ • လူငယ်များအားကျွမ်းကျင်မှုနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ ထိရောက်စွာ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်ပါက ကျေးရွာ၏ လူ အရင်းအမြစ် တိုးတက်မှုနှင့် ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် အလားအလာကောင်းများ ရှိနေပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍတွင် လူကြီး၊ လူငယ် လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်ကြသော အလေ့အထ ကောင်းများက လည်း အနာဂတ်ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာပင် ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	• ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်နေသော အဖွဲ့ပေါင်း ၇ ဖွဲ့ရှိပြီး စိတ်အားထက်သန်မှုရှိသည်။
သီးနှံ ထုတ်လုပ် ရေး	
• သီးနှံအထွက်တိုးစေသော အခြေအနေ ကောင်းများ	• ဒီမောဆိုး၊ လွိုက်ကော်နှင့် နီးပြီး စိုက်ပျိုးရေးဆေးဝါး၊ မြေဩဇာ၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများအရစ်ကျ ငွေချေစနစ်ဖြင့် ရောင်းချခြင်း များရှိ သည်။ • ဈေးကွက်နှင့်ဝယ်လိုအားကောင်းသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အသင့်အတင့်ကောင်းပြီး မြို့နှင့်နီးသည်။ အချိန်မရွေး သွားလာနိုင်သည်။ ဆိုင်ကယ် နှင့် ထော်လာဂျီ သွားလာနိုင်သည်။ • မြန်မာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများ၊ ကဲမြန်မာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များမှ နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည်။ • ကျေးရွာတွင် လယ် ၇၃.၆၈ ဧကရှိပြီး လက်တွန်းထွန် စက် ၉စင်း ရှိသည်။
တိရိစ္ဆာန် မွေးမြူရေး	
• မွေးမြူရေးတိုးတက်ထုတ်လုပ်ရန် အခြေအနေကောင်းများ	• တိရိစ္ဆာန် မွေးမြူရန် ရေ၊ မြေနှင့် စိုက်ပျိုးရေး စွန့်ပစ်အစာ အလုံလောက် ရရှိနိုင်ခြင်း။ •တိမွေးကုနှင့် အဆက်အသွယ်ပြုလုပ်နိုင်ပြီး နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိနိုင်မည်။ • နွား၊ ဝက်၊ ကြက် ဈေးကွက် ကောင်းသည်။ • ဒီမောဆိုး၊ လွိုင်ကော်နှင့် နီးပြီး ဈေးကွက်နှင့် နီးသည်။ မွေးမြူရေးဆေးဝါးများကို အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ပြီးအချိန်မီကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ပါက မွေးမြူရေးမှ အကျိုးအမြတ် ပိုမိုရရှိနိုင်ပါသည်။
စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး မဟုတ်သော အခြားဝင် ငွေရ လုပ် ငန်းများ	
• ဝင်ငွေတိုး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများ တိုးတက် စေသော အခြေအနေကောင်းများ	• ရိုးရာယက္ကန်းလုပ်ငန်းမှာ ဈေးကွက်ကောင်းပြီး ကျွမ်းကျင်မှု ရှိသည်။ အရင်းအနှီး ထူထောင်ပြီး လုပ်ငန်း တိုးချဲ့နိုင်ပါက ဝင်ငွေ ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်။ • လက်ရှိတွင် ဆင်းရဲသားမိသားစုများမှာ အသက်မွေးပညာကျွမ်းကျင်မှု နည်းသောကြောင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းသည်။ • ကျေးရွာတွင် လူငယ်နှင့်ဆင်းရဲသားများမှာ အသက်မွေးပညာများကို သင်ယူရန် စိတ်ဝင်စားကြပြီး တက်ရောက်သင်ယူနိုင်မည်။
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု	
• ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု တိုးတက် စေသော အခြေအနေကောင်းများ	• ကျေးရွာတွင် စပါးစိုက်ပျိုးသည့် တောင်သူများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် ကျေးရွာရံပုံငွေမှ ချေးငွေအနည်းငယ် ရရှိ၍ အရင်းအနှီး အခက်အခဲကို အတန်အသင့် ပြေလည်စေပါသည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
ပညာရေး	
• ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	• စာသင်ကျောင်းဆောင် ကောင်းမွန်ပြီး ဆရာနှင့်ကျောင်းသား ပြည့်စုံခြင်း၊ အောင်ချက်ကောင်းမွန်ခြင်း၊ မိဘဆရာ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု ကောင်းမွန်ခြင်း၊ ကျောင်းအသုံးအဆောင် အသင့် အတင့် ပြည့်စုံကောင်း မွန်ခြင်း၊ ဒီမောဆိုး၊ လွိုင်ကော်တို့နှင့် အနည်းငယ်နီးခြင်းတို့ကြောင့် အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်တက်ရောက်ရန်၊ ကျေးရွာပညာရေး တိုးတက်ရန် အလားအလာရှိသည်။
ကျန်းမာ ရေး	
• ကျန်းမာရေးတိုးတက်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	• အိမ်တိုင်း နီးပါးယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲခြင်းကြောင့် တကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းမှု နှင့် ကျန်းမာရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်လာမည်။ • အရေးပေါ်ကိစ္စများအတွက် ဒီမောဆိုးနှင့် လွိုင်ကော်သို့ သွား ရောက်နိုင်ပြီး ဒီမောဆိုးသို့ ၉.၆ ကီလိုမီတာ၊ လွိုင် ကော်သို့ ၂၅.၆ ကီလိုမီတာဝေးသည်။ ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီတို့ဖြင့် သွားလာ နိုင်သည်။
ရေ အရင်းအ မြစ်	
• သောက်ရေရရှိနိုင်သော အခြေအ နေကောင်း များ	• သောက်ရေကို မိုးရေလှောင်ကန် (၅) ကန်၊ ကိုယ်ပိုင် ရေလှောင် ကန် ၅၃ ကန်ရှိပြီး ချောင်းရေကိုလည်း အသုံးပြုကြသည်။
လမ်း၊ တံတား	• ကျေးရွာချဉ်းကပ်လမ်းကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် မြို့နယ်ကျေးလက်
• ကျေးရွာလမ်း၊တံတားများတိုး တက်ကောင်းမွန်စေသော အခြေ အနေကောင်းများ	ဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးစီးဌာန၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ပြုပြင်ထားသည်။
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
• လူငယ် ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေ သော အခြေ အနေကောင်းများ	• ကျေးရွာတွင် ကယန်းယဉ်ကျေးမှု ရိုးရာလူငယ်အဖွဲ့၊ ရိုးရာ တံခွန်တိုင်အဖွဲ့ များ ဖွဲ့စည်းထားပြီး အပတ်စဉ်၊ လစဉ် ပုံမှန် လှုပ်ရှားမှုများ ရှိ သည်။ • နှစ်စဉ် နှစ်သစ်ကူးပွဲများတွင် လူငယ်များ အားကစား ပြိုင်ပွဲ ဝင်ရာတွင် ဆုများ ရရှိကြသည်။ • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် သာရေး၊ နာရေးများတွင်လည်း တက်ကြွ စွာ ပါဝင် လှုပ်ရှားကြသည်။
လျပ်စစ်မီးအခြေအနေ	
• လျပ်စစ်မီးလင်းရေး အခြေအနေ ကောင်းများ	• ကျေးရွာမှအလွန်စိတ်ဝင်စားမှုရှိပြီးကျေးရွာအတွင်းထရန်စဖော်မာ တပ်ဆင်ပြီး ကျေးရွာမှ ၁၂၀ သိန်း အကုန်အကျခံ ဆောင်ရွက်ပြီး ဖြစ်သည်။
ကျေးရွာတည်နေရာ အချက်အချာ ကောင်းမွန်ခြင်း	• ကျေးရွာ၏ တည်နေရာသည် ဒီမောဆိုးနှင့်နီးပြီး လမ်းပန်းဆက်
• ကျေးရွာ၏ တည်နေရာ ကောင်း မွန်မှုနှင့် ပါတ်သက်၍ အခြေ အနေကောင်းများ	သွယ်ရေး၊ စျေးကွက်အားလုံးကောင်းမွန်သည်။ လုပ်ကိုင် စား သောက်ရန် လယ်၊ ယာမြေ များနှင့် မိုးရေကိုသာ အားကိုးကြ ရသည်။

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
<u>အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာကဏ္ဍ</u>	
ကျေးရွာတွင်းလက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ပါတ်သက်၍ အဟန့်အတား ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စီမံချက်ဖြင့် စနစ်တကျဆောင်ရွက်သည့် အစီအစဉ် မရှိခဲ့ခြင်း၊ သဘောတရားများအား သိကျွမ်းမှု အားနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းအချင်းချင်း ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းပြီး ဦးဆောင်မည့် အဖွဲ့အစည်း မရှိသေးခြင်း။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစွမ်းရည်မြှင့် ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ် သည်။
<u>စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ)</u>	
• သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အခြေ အနေများ	ရွှေပြောင်းတောင်ယာစနစ်ကို ကျင့်သုံးနေခြင်း၊ လယ်စပါးတွင် ဓါတ်မြေဩဇာကို အဓိကအသုံးပြုနေကြပြီး သဘာဝမြေဩဇာသုံးစွဲမှု နည်းသဖြင့် မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းသည်။ ခေတ်မီတောင်စောင်း စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ထူထောင်နိုင်ပါက မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာမည်ဖြစ်သော်လည်း အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ကြပါ ။ သွင်းအားစုများ အသုံးပြုရန် အရင်းအနှီး လုံလောက်မှု မရှိ။ လုံလောက်သော စိုက်ပျိုးစရိတ် ငွေချေးစနစ်မရှိ ကြပါ။ စိုက်ဘဏ် ချေးငွေမှာ ပုံစံ ၇ ရှိသူ တောင်သူ ၄ ဦးသာ ငွေချေးခွင့် ရသည်။ ငွေတောင်ချောင်းမှ ရေတင်စိုက်ပျိုးရန် ရေစုပ်စက်မရှိကြပါ။ ငှားရမ်းသုံးစွဲနိုင်ခြင်းလည်း မရှိကြပါ။ ဟင်းသီး/ရွက်၊ အာလူး၊ငရုပ်၊ ကြက်သွန်စိုက်ပျိုးရန် အရင်းအနှီးမရှိကြပါ။ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေး ကုမ္ပဏီများမှ နည်းပညာသင်တန်းများ ပေးသော်လည်း နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု လုံလောက်မှု မရှိခြင်း၊ တောင်သူများမှ လက်တွေ့ကျင့်သုံးမှုအားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ရောဂါနှင့် ဖျက်ပိုးများကို ထိရောက်စွာကာကွယ် နှိမ်နှင်းနိုင်ခြင်းမရှိ။ လုံလောက်သော နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှု မရကြပါ။
<u>မွေးမြူရေး</u>	
• မွေးမြူရေးတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတား ဖြစ်စေသော အခြေအနေများ	မွေးမြူရေးချေးငွေမရရှိနိုင်ခြင်း။ တိရိစ္ဆာန်များတွင် နှစ်စဉ်ကျရောက်သော ရာသီ ရောဂါများကို တိမွေးကုဦးစီးဌာနမှ အချိန်မီကာကွယ်ခြင်း၊ ကုသခြင်း၊ နည်းပညာ ဗဟုသုတများမရရှိသဖြင့် များစွာဆုံးရှုံးမှုရှိသည်။ အသားရောင်းချခွင့် လိုင်စင်မရှိခြင်း၊ လိုင်စင်ရရန် ခက်ခဲခြင်းတို့ကြောင့် ရောင်းချရာတွင် လိုင်စင်ရှိသူများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုကို ခံကြရသည်။
<u>အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ</u>	
• ဝင်ငွေတိုးအသက်မွေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတား ဖြစ်စေသော အခြေအနေများ	• တောင်ယာလုပ်ငန်းမှလွဲ၍ အခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းခြင်း။ • ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိ။ ပြင်ပနှင့် အဆက်အသွယ် နည်းပါးခြင်း။ • စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်အခြေပြုကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိခြင်း။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	• မြေယာမဲ့နှင့်ဆင်းရဲသားမိသားစုများအတွက်ချေးငွေလက်လှမ်းမမီခြင်း အတိုးနှုန်းမြင့်မားခြင်း။
<u>ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု</u> • ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အဟန့်အတားများ	• ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေများကိုရယူနိုင်သော်လည်း ကာလတို ချေးငွေများဖြစ်ခြင်း၊ စပါးအပြင် အခြားသီးနှံများနှင့် အခြား အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု အစီအစဉ်မှာလည်း နိုင်ငံ၏ မူဝါဒများအရ ချေးငွေကို ခံစားခွင့် ရရှိနိုင်ခြင်းမရှိသဖြင့် ဤကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သော တောင်သူများ၊ မွေးမြူရေးလုပ်သူများ၊ မြေယာမဲ့ကျပန်းများ၏ ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် လုံလောက်သော ချေးငွေကို လက်လှမ်း မှီရန် အခက်အခဲ ရှိနေဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။
<u>ပညာရေး</u> • ပညာရေးတိုးတက်မှုကို အဟန့် အတားဖြစ်စေသော အခြေအနေ များ	မိဘများမှ ဆင်းရဲသောကြောင့် အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်သို့ ကျောင်းဆက် မထားနိုင်ကြပါ။ စာသင်ကျောင်းခြံစည်းရိုးဟောင်းနွမ်း ပျက်စီးနေသည်။ ယင်လုံအိမ်သာ၊ ပရိဘောဂနှင့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်း လုံလောက်မှု မရှိသေးပါ။
<u>ကျန်းမာရေး</u> • ကျန်းမာရေးတိုးတက်မှုကို အဟန့် အတားဖြစ်စေသော အခြေအနေများ	လက်ရှိ သောက်ရေသွယ်ယူရေးလုပ်ငန်းကို ကဲမြန်မာမှ ပုံပိုးပေးထားသော်လည်း ယခုအခါ ရေထွက်နည်းသဖြင့် အောင်မြင်မှုမရှိတော့ဘဲ သောက်ရေများစွာ အခက်အခဲ ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆေးခန်းမရှိပါ။ အုပ်စုသားဖွားဆရာမမှာ ၃လ၊ ၆ လတကြိမ်သာ လာရောက်သဖြင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုလုံလောက် မှုမရှိ။ အရေးပေါ်ကိစ္စရှိပါကများစွာ အခက်အခဲရှိသည်။
<u>ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့် အားကစား</u> • လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးရေးကို အဟန့်အတားဖြစ်နေသော အခြေအနေများ	• အသက်မွေးလုပ်ငန်းများနှင့် အင်္ဂလိပ်စာ၊ကွန်ပျူတာကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းခြင်း၊ အဆက်အသွယ် မရှိခြင်းကြောင့် လူငယ်များအနေဖြင့် သင့်တော်သော အလုပ်အကိုင်ရရှိရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသည်။ • လူငယ်များ ပုံမှန်အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်းနှင့် လူငယ်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ (ရိုးရာတီးဝိုင်းပစ္စည်း၊ရွာဘုံပစ္စည်းစသည်) သိမ်းဆည်းရန် အဆောက်အဦး သီးသန့်မရှိသဖြင့် အခက်အခဲများစွာ ရှိသည်။ • လူငယ်ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအဆို၊အကတီးဝိုင်းရှိသော်လည်းတူရိယာပြည့်စုံခြင်း၊ ခေတ်မီခြင်းမရှိသေးပါ။ • လူငယ်များအားကစားကို စိတ်ဝင်စားကြသော်လည်း အားကစားနှင့် ပါတ်သက်သော ပစ္စည်းများ ပြည့်စုံလုံလောက်မှုမရှိကြပါ။ • ကျေးရွာဓလေ့အရ ကျေးရွာတွင် အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကော်မတီများဖွဲ့စည်းရာတွင် လူငယ်များကို ပါဝင်ဖွဲ့စည်းလေ့မရှိခြင်း။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
<u>ကျေးရွာအတွင်းရှိအခြေခံ အဆောက်အဦးများ</u>	
• ကျေးရွာအခြေခံအဆောက် အဦးများတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်နေသော အခြေအနေများ။	• လက်ရှိကုန်ထုတ်တံတားပျက်စီးနေသောကြောင့် မိုးရာသီတွင် သွားလာမှုခက်ခဲသည်။ အသစ်ဆောက်လုပ်ရန်မတတ်နိုင်ကြပါ။ • လက်ရှိကျေးရွာတွင်းလမ်းများမှာလည်း မြေသာလမ်းများဖြစ်သဖြင့် တနှစ်ပါတ်လုံး အသုံးပြုနေကြသော်လည်း မိုးရာသီတွင် သွားလာမှု အခက်အခဲရှိသည်။
<u>လျှပ်စစ်မာတ်အားသုံးစွဲ ရေး</u>	
• ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးလင်း ရေးနှင့် ပါတ်သက်၍ အဟန့် အတား ဖြစ်နေသော အခြေ အနေများ။	• ကျေးရွာမှ ကျပ်ငွေ သိန်း ၁၂၀ ထည့်ဝင်ရန်လိုအပ်သော်လည်း မတတ်နိုင်သောကြောင့် ထရန်စဖော်မာ တပ်ဆင်ပြီးသော်လည်း လျှပ်စစ်မီးလက်လှမ်းမီနိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။

ငံရိုးကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် - ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

ဇယား (၄၅) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်း အရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
ကဏ္ဍ - အဖွဲ့အစည်း						
၁။	• အဖွဲ့အစည်းများ ဆောင်ရွက်ချက် အားနည်းခြင်း	• စိတ်ပါဝင်စားမရှိခြင်း • တိကျသည် ဦးဆောင်မှု မရခြင်း • တိကျသည့်လမ်းညွှန်မှု မရခြင်း	• ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှသင်တန်း ပို့ချနိုင်မည့်အဖွဲ့များ နှင့်ဆက်သွယ်ပေးနိုင် ပါသည်	• ကျေးရွာလူထုသည် အစိုးရဌာနများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင် ရွက်သည့် အတွေ့ အကြုံ နည်းပါး ခြင်း	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်များတိုးတက်ရေး • ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှု နှင့် ဌေကြေး စီမံ ခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း
ကဏ္ဍ - စိုက်ပျိုးရေး						
၂။	• သီးနှံထုတ်လုပ်မှု နည်းပါးခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဆည်မြောင်းနှင့်ရေ သွင်း စနစ် မရှိ။ မိုးခေါင်သဖြင့် စိုက် ပျိုးရေးလုံလောက်မှုရှိ။	• ရေစုပ်စက်ဖြင့်ရေတင် စိုက်ပျိုးပါက စိုက်ပျိုး ရေအလုံအလောက် ရရှိလာနိုင်မည်။	• အရင်းအနှီးမတတ် နိုင်ကြပါ။	•ဌေကြေးအရင်းအနှီးလက် လမ်းမီရန် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင် ရွက်မည်။	• ရေစုပ်စက်များအသုံးပြုစိုက်ပျိုး ခြင်း • အာလူး-ကြက်သွန်-ငရုတ် စိုက်ပျိုးခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်း အရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
		• ရွှေပြောင်းတောင်ယာ စနစ်ကြောင့်မြေဆီလွှာ ခန်းခြောက် • စိုက်နည်းစနစ်အား နည်း သည်။ • ချောင်းတိမ်ကော သဖြင့် အချို့စိုက်ခင်း ရေနစ်မြုပ်သည်။	• တောင်စောင်းများ၏ မတ်စောက်မှုဒီဂရီ သည် အမြဲတမ်း စိုက်ခင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲနိုင်သည့် အနေအထားရှိခြင်း၊ • ဂျင်း၊ အာလူး၊ ကြက်သွန် နှင့် အိမ်ခြံဝင်းသီးနှံ စိုက်ပျိုးရန် ရေ၊ မြေ၊ ရာသီဥတု သင့်တော်သည်။ • နည်းပညာပံ့ပိုးပေး နိုင်သော ဒေသအတွင်း စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ များ ရှိနေခြင်း။ • လယ်ယာသုံးစက်ကိရိ ယာများ ဒေသအတွင်း အလွယ်တကူ ဝယ်ယူနိုင်သည်။ • ချောင်းပြုပြင်ရန် လူထုမှ စိတ်ဝင်စား သည်။			• အိမ်ခြံဝင်းသီးနှံစိုက်ခင်း မိတ်ဆက်ခြင်း • တောင်ယာစိုက်ခင်းကွက်များ ဖော်ထုတ်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်း အရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
	• စိုက်ပျိုးနည်း ပညာ လက်လှမ်း မမီခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့်မြန်မာစိုက်ပျိုးရေးမှ ပညာပေးသော်လည်း လုံလောက်မှု မရှိသေးပါ။	• မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပေးသင်တန်းများ ပို့ချနေခြင်း	• သင်တန်းတက်ရောက်ရန်ကုန်ကျမှု မတတ်နိုင်ခြင်း၊ • ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းခြင်း။ • တောင်သူများတက်ကြွစွာဆွေးနွေး၍ ပြန်လည် ကျင့်သုံးနိုင်မှုအားနည်းခြင်း၊	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ၊ မြန်မာ စိုက်ပျိုးရေးဌာနတို့နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	• စပါးစိုက်ပျိုးခြင်းနည်းပညာ • ခေတ်မီတောင်စောင်းစိုက်ပျိုးနည်း • မြေဆီလွှာပြုပြင်ထိန်းသိမ်းနည်း • ပိုးသတ်ဆေး-ပေါင်းသတ်ဆေး - ဓာတ်မြေဩဇာသုံးစွဲနည်း သင်တန်း • အိမ်ခြံဥင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်း သင်တန်း
ကဏ္ဍ - မွေးမြူရေး						
၃။	• စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်မှုမရှိခြင်း	• အရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ မွေးမြူရေးအတွက် သီးခြား ငွေချေးစနစ် မရှိ။ • နည်းပညာမသိခြင်း။ • နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု မရရှိနိုင်ခြင်း။ • ရောင်းချခွင့် လိုင်စင် မရှိသဖြင့် ဈေးနှိမ်ခံရခြင်း	• ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရှိနေခြင်း၊ • မွေးမြူရေးနှင့်ဆေးကုသရေးဦးစီးဌာနမှ သင်တန်းများ ဖြန့်ဝေပေးနေခြင်း။ • စားကျက်နှင့် မြေနေရာ အလုံအလောက်ရှိသည်။	• ရွာသူရွာသားများ လိုအပ်သောရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်မည့်ချေးငွေရနိုင်ရန် ခက်ခဲခြင်း။ • နည်းပညာနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိရေး အစီအစဉ်နှင့် အချိတ်အဆက်အားနည်းခြင်း။ • သားသတ်လိုင်စင်အခက်အခဲကြောင့် ဈေးနှိမ်ခံရခြင်း။ • စီးပွါးဖြစ်မွေးမြူရန် အတွေ့အကြုံနှင့် ဗဟုသုတအားနည်းခြင်း	• တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူထုတ်လုပ်မှုစနစ်တကျ တိုးတက်ရန် အခြေခံ ကောင်းများ ဖန်တီးပေးခြင်း ○ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမီရေး ○ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမီရေး ○ ဈေးကွက်သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး	• တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးသင်တန်း • မွေးမြူရေး(ဂက်၊ကြက်၊နွားတိုးမြှင့်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်း အရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
ကဏ္ဍ - စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ						
၄။	• လယ်ယာလုပ်ငန်း မဟုတ်သော ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်း နည်းသည်။	• အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းသည်။ • အရင်းအနှီးနည်းပါး သည်။ • အိမ်တွင်းမှု လုပ်ငန်း အတွက် လျှပ်စစ်မီး လက်လှမ်း မမီသေး ခြင်း။	• လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေး အသင့်အတင့် ကောင်းမွန် သည်။ • လုပ်သားအင်အားနှင့် ဒေသထွက်ကုန် အသင့်အတင့်ရှိသည် • ဈေးကွက်နှင့်နီးသည် • လျှပ်စစ်အိမ်မီးမရ သေးသော်လည်း ခါတ်တိုင်များ စိုက်ထူ ပြီး၊ ထရန်စဖော်မာ တပ်ဆင်ပြီးဖြစ်သည်	• အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းမှု လုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်မှု တိုး တက်ရေးအတွက် စီမံ ကိန်းများမရှိခြင်း • သင့်တော်သော အတိုးနှုန်းဖြင့်ဆင်းရဲ သားများအတွက် ငွေချေးစနစ် မရှိ ခြင်း။ • အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းနည်းခြင်း။	• ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများတိုး တက်လုပ်ကိုင်နိုင်မည့်ပတ် ဝန်းကျင် အခြေအနေ ဖန်တီးခြင်း ○ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ○ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း များ ဖန်တီးပေးခြင်း။	• စက်ယက္ကန်းလုပ်ငန်း • ချိတ်မွေးမြူခြင်းလုပ်ငန်း • စွမ်းအားမြှင့်မီးဖို (ထင်းသက်သာမီးဖို)
	• နည်းပညာနှင့် ဝင်ငွေနည်းပါး သည်။	• အသက်မွေးဝမ်းမှု လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု အားနည်း။ • မြို့တက်၍သင်တန်း များရယူရန် နေထိုင် ရေး၊ စားစရိတ်များ မတတ်နိုင်ခြင်း။	• အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းမှု လုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်မှု တိုး တက်ရေးအတွက် စီမံ ကိန်းများမရှိခြင်း၊ • လေ့လာသင်ယူရန် အဆက်အသွယ်နှင့် အရင်းအနှီးမရှိ။	• လေ့လာသင်ယူရန် အဆက်အသွယ်နှင့် အရင်းအနှီးမရှိ။	• နည်းပညာနှင့်ငွေကြေး ဝန် ဆောင်မှုများဖန်တီးပေး ခြင်း။	• အင်္ဂလိပ်စာ-ကွန်ပျူတာ သင်တန်း • ဇာထိုးပန်းထိုး စက်ချုပ်သင်တန်း • အလှပြင်သင်တန်း (အမျိုးသား-အမျိုးသမီး) • ဝပ်ရှော့စက်ပြင်သင်တန်း၊ရိုးရာ ယက်ကန်းသင်တန်း • အီလက်ထရောနစ်နည်းပညာသင် တန်း • ခေါက်ဆွဲပြုလုပ်နည်းသင်တန်း (ဆန် - ဂျုံ) • စက်ယက်ကန်းသင်တန်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်း အရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
						• ဒီဇိုင်နာ ရိုးရာ - ခေတ်သင်တန်း • ယိုမျိုးစုံလုပ်နည်းသင်တန်း • ယဉ်မောင်းသင်တန်း (ဘက်ဖိုး) • ဆပ်ပြာပြုလုပ်နည်းသင်တန်း • ဆွယ်တာထိုးသင်တန်း • မုန့်မျိုးစုံပြုလုပ်နည်းသင်တန်း • စွမ်းရည်မြှင့်မီးဖိုသင်တန်း လက်သမား-ပန်းရံသင်တန်း
ကဏ္ဍ - ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း						
၅။	• ချေးငွေအတိုးနှုန်း မြင့်မားခြင်းနှင့် ချေးငွေစည်းမျဉ်း များတင်းကျပ် လွန်းခြင်း	• ဆင်းရဲသားများ အတွက် သင့်တော် သော အတိုးနှုန်း ဖြင့်ချေးငွေပေးမည့် အဖွဲ့များ မရှိခြင်း။	• မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုး ရေးဘဏ်မှချေးငွေ များထုတ်ပေးနေခြင်း။ • ကျေးရွာရံပုံမှလည်း ချေးငွေရယူနိုင်ခြင်း	• ချေးငွေလုံလောက်မှု မရှိ။ • စပါးအတွက်သာ ချေးငွေရှိသော်လည်း ချေးနိုင်သူအလွန် နည်းသည်။	• လုံလောက်သောချေးငွေ ပမာဏအား သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည် ချေးငွေပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ် ငန်းပေါ် မူတည်၍ ထုတ်ချေး ပေးနိုင်မည့် ချေးငွေဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ချေးငွေအတွက်လိုအပ်သော အထောက်အထားများပြင်ဆင်ခြင်း • ကျေးရွာရံပုံငွေကြေးအရင်းအနှီး ထူ ထောင်ခြင်း
ကဏ္ဍ - ပညာရေး						
၆။	• အဆောက်အဦး နှင့် ပရိဘောဂ လုံလောက်မှုမရှိ။	• ကျောင်းခြံစည်းရိုး မကောင်း၊ လုံခြုံမှုအားနည်း။ • ယင်လုံအိမ်သာ လုံလောက်မှုမရှိ။	• အဝိစိတွင်းတူးဖော် လျှင် သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်သည်။ • လူထုမှ ပူးပေါင်း ပါဝင်မှု ကောင်း သည်။	• ပညာရေးရန်ပုံငွေ နှင့် အရင်းအနှီး လုံလောက် မှုမရှိခြင်း။	• အရင်းအနှီးနှင့် နည်းပညာ ရရှိရန် ဖန်တီးပေးခြင်း။	• ကျောင်း/ရွာတွင်း ရေတွင်းတူး ဖေါ်ခြင်း • ခြံစည်းရိုး ဆောက်လုပ်ခြင်း (ကျောင်း၊ ဆေးခန်း၊မူ ကြို) • ယင်လုံအိမ်သာဆောက် လုပ်ခြင်း (ရွာ + ကျောင်း)

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်း အရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
ကဏ္ဍ - ကျန်းမာရေး						
၇။	• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုနှင့် ဗဟုသုတ နည်းသေးသည်။	• သောက်သုံးရေ လုံလောက်မှုမရှိ။ • ရွာနှင့် ၂မိုင်ခန့်အကွာအဝေး စိမ့်စမ်းရေထွက်ပေါက်မှ ရေသွယ်ယူသော်လည်း အောင်မြင် မှုမရှိ။ • သားဖွားဆရာမမှ ၃ လ၊ ၆ လကြာ တကြိမ်သာ လာသဖြင့် ကျန်းမာရေးပြုစုစောင့်ရှောက်မှုလုံလောက်မှုမရှိ။	• ရွာနှင့် ၂ မိုင်ခန့်အကွာအဝေး ငွေတောင်ချောင်းမှ ရေကို သုံးစွဲကြရသည်။ • ကျန်းမာရေးလုပ်သား နှင့် အရံသားဖွါးတက်ရောက်ရန် လူအင်အားရှိသည်။	• ငွေတောင်ချောင်းေကို တိရိစ္ဆာန်များပါသွား ရောက်သောက်သုံးနေသောကြောင့် သန့်ရှင်းမှု မရှိပါ။ • အဝီစိတွင်းတူးလျှင် သောက်ရေရရှိနိုင်သော်လည်း ငွေအရင်းအနှီး မ ရှိ။ • သင်တန်းတက်ရောက်ရန်အဆက်အသွယ်မရှိ။	• အရင်းအနှီးနှင့် နည်းပညာများ၊ အဆက်အသွယ်များ ဖန်တီး ပေးခြင်း။	• အဝီစိတွင်းနှင့် ရေလှောင်ကန်ဆောက်လုပ်ခြင်း • အရံသားဖွားသင်တန်း • ကျန်းမာရေးဆေးဝါးပစ္စည်း - သားဖွားကိရိယာ • အိမ်ခြေ (၃၀) ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း
ကဏ္ဍ - လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး						
၈။	• ကုန်ထုတ်လမ်းမကောင်း။မိုးတွင်းသွား လာရာတွင် အခက်အခဲရှိသည်။	• ကျေးရွာအတွင်း မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း • တံတားများမှာ အလွန် ဟောင်းနွမ်းနေခြင်း	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ လမ်း၊ တံတားများပြုလုပ်ပေးနေခြင်း • ဒေသထွက်ကုန်များရှိပြီး နေ့စဉ် ပုံမှန်သွားလာမှုများရှိနေသည်။	• လမ်းပြုပြင်ရန်နှင့် တံတား ဆောက်လုပ်ရန် အရင်းအနှီးနှင့် နည်းပညာမရှိ။	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	• ကုန်ထုတ်လမ်း (၁+၂) • ကုန်ထုတ်လမ်း (၂+၃) • ရွာတွင်းလမ်း (ပေ ၁၅၀၀) ပြုပြင်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်း အရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
ကဏ္ဍ - လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲ ရေး						
၉။	• လျှပ်စစ်မီးလက် လှမ်း မမီသေး ပါ ။	• အစိုးရ အကူအညီ လိုအပ်သည်။	• အစိုးရလျှပ်စစ်ဓါတ် အားလိုင်း နှင့် လက်လှမ်းမီသည်။ • ကျေးရွာမှ လူအား၊ ငွေအား ပူးပေါင်း ပါဝင်မှု ကောင်း သည်။	• အဆက်အသွယ် အားနည်းသည်။ • အရင်းအနှီးမတတ် နိုင်ကြပါ။	• သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	• လျှပ်စစ်မီး တပ်ဆင်ခြင်း။
ကဏ္ဍ - သဘာဝ ပါတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး						
၁၀	• သဘာဝပါတ်ဝန်း ကျင် ပျက်စီးမှု များရှိ သည်။	• ထင်းနှင့် သစ်ထုတ် ယူမှုများသဖြင့် သစ်တောများ ပြုန်း တီးလာသည်။	• ကျေးရွာလူထုမှ ကျေးရွာပိုင်သစ်တော ကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ကြ သည်။	• ပါတ်ဝန်းကျင်ကျေး ရွာများမှ ထင်းနှင့် သစ်ခိုး ခုတ်ယူကြ သည်။ • လုံခြုံမှုအားနည်း သည်။ • ထင်းအလွန်အကျွံ သုံးစွဲမှု များသည်။	• ထင်းသက်သာမီးဖိုပြုလုပ် နည်းနှင့် သုံးစွဲရန် အတွက် အရင်းအနှီးနှင့် အဆက် အသွယ်များ ဖန်တီး ပေးခြင်း။	• စွမ်းအားမြှင့်မီးဖို (ထင်းသက် သာမီးဖို) • စွမ်းရည်မြှင့်မီးဖိုသင်တန်း
ကဏ္ဍ - လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု နှင့် အားကစား						
၁၁	• လူငယ်များဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု အားနည်းသည်။	• စာကြည့်တိုက်စာအုပ် လုံလောက် ပြည့်စုံမှု မရှိ။ • အသက်မွေးပညာနှင့် အတန်း ပညာတတ် နည်းပါးခြင်း	• စာကြည့်တိုက် ဆောက်လုပ်ပြီး အဆင်သင့်ရှိ။ လူငယ်များ စာဖတ်လေ့ရှိ။	• လူငယ်ရိပ်သာ ဆောက်လုပ်ရန် ငွေအရင်းအနှီး မရှိ။ • သင်တန်းများတက် ရောက်ရန်အဆက် အသွယ်နှင့် အရင်း	• နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီး များလက်လှမ်းမီရန် အခြေ အနေနှင့် အချိတ်အဆက် များ ဖန်တီးပေးခြင်း။	• လူငယ်ဂီတ -အနုပညာသင်တန်း (ခေတ်ပေါ်-ရိုးရာ-ဆို၊က၊ရေး တီး) • အမျိုးသမီးကာကွယ်စောင့် ရှောက်ရေးသင်တန်း • လူငယ်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့် သင်တန်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်း အရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
		• လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အားကစား၏ အရေးပါမှုကိုအလေးထားမှုအားနည်းခြင်း။	• လူငယ်အချို့ဖုန်းအင်တာနက် လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်သည်။ • လူငယ်များ သာရေး၊ နာရေးကိစ္စများအတွက် အစည်းအဝေး ကျင်းပလေ့ ရှိသည်။	အနှီး မတတ်နိုင်ကြပါ။		• ကွန်ပြူတာနှင့် အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်း • လူငယ်ရိုပ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း • အားကစားပစ္စည်း (ဘော လုံး၊ ဘော်လီဘော၊ ကြက် တောင်၊ ခြင်းလုံး စသည်)

ကိုးကားစာရင်း

၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ၊

၂။ ဒီမောဆိုးမြို့နယ်၊ ငံရိုးကျေးရွာတွင် ၂၀၁၅ ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ - ကျေးရွာအုပ်စု - မြို့နယ် - တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် -	
စီမံချက်အမည် -	
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ	
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူး များ)	
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)	
စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
• …….(ငွေသား) • ……..(ငွေသား) • ……(ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ •

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ –၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း (များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ငှား)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ